

Antonius Martinus Plomščak

MISLI

SLOMŠKOVO LETO

Letnik XI

1962

Štev 12

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

*

Ustanovljen leta
1952

*

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FM 1525

*

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

*

Naslov: MISLI
6 Wentworth St.,
Point Piper, Sydney

*

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

V zalogi imamo samo še VI. zvezek (Povest o dekletu, Mirna pota, Gostač Matevž itd.) — Stane £ 1-0-0 (poština 2 šil.)

Poslali so nam tudi še nekaj V. zvezka (Pod svobodnim soncem), ki bo menda kmalu došel. — Cena £ 1-0-0 (poština 2 šil.)

Drugi zvezki so vsi r a z p r o d a n i in jih bo mogoče dobiti šele, ko jih bodo spet natisnili. Tako nam pišejo.

Tudi zelo zaželeno knjige K U H A R I C A ni mogoče več naročiti — razprodana je, tako nam pišejo.

MOHORJEVKE IZ CELOVCA

O teh smo pisali v novembrski številki stran 329.

Zdaj vemo, da so jih odposlali iz Celovca dne 31. oktobra. Nekako ob novem letu bodo tu, če bo vse prav.

Za Canberro jih bo dobil Cvetko Falež, za Brisbane Janez Primožič, za Perth Leopold Vuga. Kolikor vemo, jih v druge naselbine niso poslali naravnost.

Torej se boste drugod obračali za knjige na naslov p. Odila v Sydney (66 Gordon St., Paddington) (lahko tudi na MISLI), ali pa na naslov p. Bazilija v Melbournu (19 A'Beckett St., Kew, Vic).

Vse štiri knjige stanejo EN FUNT, priložite 2 šil. za poštino. **ČE POSLJETE GOTOVINO, DAJTE PISMO NA POŠTI REGISTRIRATI.** To velja tudi ZA VSE DRUGE DENARNE POŠILJKE, ker drugače za izgubo pisma pošta ne prevzema odgovornosti.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH — £ 1-0-0.

To izredno povest imamo spet v zalogi. Priporočamo.

S O C I O L O G I J A. — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporočeno.

NA BOŽJI DLANI — Kociprov roman iz Slovenskih goric. £ 1-0-0.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno delo umrlega dr. Ahčina. Dobili smo novo zalogo in knjigo najtopleje priporočamo. £ 1-10-0.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Moderen roman, spisal Zorko šimčič, izdala Kulturna akcija. — £ 1-0-0.

NOVA PESEM, 14 prelepih črtic Vinka Beličiča.

Oceno napisal L. Klakočar v julijski številki MISLI. — £ 1-0-0

TRI ZAOBLJUBE — krasna Jalnova povest iz zbirke VOZARJI. — šil. 10.

IZPODKOPANA CESTA, druga zelo priljubljena Jalnova povest, cena: šil. 10-0.

JERČEVI GALJOTI. — Gorenjska povest Karla Mauserja. £ 1-0-0.

SLOVEN IZ PETOVIJE, zgodovinska povest Stan-ka Cajnkarija iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.
Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo oltarno čast je popisano v tej knjigi.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Jakliča. £ 1-0-0.

H E P I C A, vesela povesti o gorenjski papigi, izdala Slov. Kulturna Akcija — £ 1-0-0.

DANTE: P E K E L. Izdala Slov. Kulturna Akcija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

SVETA NOČ V NAŠI UMETNI BESEDI

1.

Pozno v sveti noči so se oglasili od daleč zvonovi. Oddaljeni trepetajoči glasovi so prihajali vedno bliže in bliže in čudovito čustvo, polno hrepenja in blaženih spominov, je priplavalo na njihovih perutih in napolnilo dušo.

Tudi meni je svet in drag božični čas. Kolikor sem okusil grenkobe in kolikor studa — kadar je blizu sveti večer, me prešine sladko, kakor otroka. — IVAN CANKAR.

2.

Sveta noč, blažena noč! Skoraj dva tisoč let stara in vedno mlada; velemesta so se sesula v prah, a ti, noč, žariš. Kraljestva so padla, ti vstajaš vsak božič pred nami živa in blagoslovljena. Človeštvo riže in se vije v bojih in bolečinah, ti ljubo prepevaš: Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje.

Dete svete noči, bodi nam moč v bojih življenja, bodi nam luč v temnih zablodah, bodi nam tolažba v bridkosti, daj nam voljo do resničnega miru, po katerem vesoljni svet tako hrepeni.

Sveta noč, blažena noč, tisočkrat pozdravljena! — FR. SAL. FINŽGAR.

3.

O, vidim jih, angele božje, kako hitz z višav nebeških na betlehemske poljane. Gledam jih, vse svetle, z nebeško slavo ožarjene. Slišim srebrno plahutanje njihovih peruti. Nad nami plavajo. In njihov pesem slišim. Pesem najlepšo, najslajšo, kar sem jih kdaj slišal.

Sveta noč je, božja noč, noč Gospodova. V sveti noči srce vse živeje čuti: radost in bridkost. In si želi ob sebi dragih bolj ko kadarkoli v letu.

Nocoj, ko tečejo iz nebes reke milosti in tolažbe kakor noben drug dan, nobeno drugo noč. In mnoge mnoge osručujejo. A mnogim teko mimo njih src. — KSAVER MEŠKO.

4.

O, noč neizmerne sladkosti! Kolikor je src po slovenski domovini, toliko pesmi se ti je pelo. Kolikor rosnega biserja spomladi na trati zeleni, toliko solza nebeške radosti je izplakalo to noč ljudstvo ob Triglavu od turških dni pa do danes.

Toliko ur v enem letu, toliko gorja, v teh dremotnih večernih urah so pozabljene skrbi in bridkosti, en večer odtehta breme leta in let. Kapljica nebeške usmiljenosti pogasi strahove srda in jada, zabriše kesanj gore in madež preteklosti;

Vsa zemlja je Betlehem, vsi ljudje so otroci. Vsi? O, Bog, kaj bi počeli sinovi slovenske matere, da nimajo svojega božiča, svoje polnočnice, svojih jaslic, svojih božičnih pesmi, svojega upanja v Rojenega, Večnoživega — kaj bi počeli brez Boga! — IVAN PREGELJ.

OBILICO BLAGOSLOVA OB JASLICAH
naročnikom, prijateljem in bravcem!

MISLI

Sveta Noč

Iz zbirke: *Kristusove legende*, Spisala Selma

Lagerlof, prevedla Marija Kmetova

O BOŽIČU JE BILO IN VSI so se odpeljali v cerkev, le medve s staro materjo se nisva odpeljali. Zdi se mi, da sva bili v vsej hiši sami, Nisva mogli v cerkev, ker je bila ena premlada, druga prestara. In obema je bilo prav hudo, da nisva mogli k polnočnici, da bi videli božične svečke. Ko sva tako sedeli v svoji osamljenosti, je pričela praviti stara mati:

"Nekoč je bil mož, ki je odšel v temno noč, da bi dobil kaj ognja. Šel je od kočice do kočice in potrkal na vsaka vrata. Ljudje božji, pomagajte mi, je dejal. Moja žena je pravkar porodila dete in moram zakuriti, da se ogrejeta mati in dete.

A bilo je globoko v noč in vsi ljudje so spali. Nihče mu ni odgovoril.

Mož je šel vedno naprej. Končno je v daljni dalji zapazil svetel odsev luči. Šel je v to smer dalje in videl na prostem goreti ogenj. Čreda belih ovac je spala krog njega in star pastir je sedel zraven in pazil na čredo.

Ko je dospel do črede mož, ki je hotel imeti ogenj, je zapazil tri velike pse, ki so ležali pred pastirjevimi nogami. Zaradi njegovega prihoda so se zbudili in na široko odprli gobce, kot bi hoteli lajati, a vendar ni bili slišati glasu. Mož je videl, da se jim je naježila dlaka na hrbtu, in v svitu ognja so belo zableščali ostri zobje. Tudi je videl, da so psi planili nanj. Začutil je, da ga je eden ugriznil v nogo, da je drugi hlastnil po njegovi roki, tretji mu je pa skočil za goltanec. A čeljusti in zobje, ki so hoteli psi z njimi gristi, niso poslušali in možu se ni prav nič zgodilo.

Tedaj je hotel naprej, da bi si vzel, kar je potreboval: ogenj. A ovce so tako tesno ležale s hrbti druga pri drugi, da ni mogel naprej. In mož je šel po hrbtih ovac do ognja. Niti ena ovca se ni zgenila ali prebudila."

Do sem je stara mati nemoteno pripovedovala. A jaz se nisem mogla premagati, da bi je ne prekinila. Vprašala sem:

"Zakaj ovce tega niso storile?"

"To boš kmalu zvedela", je rekla stara mati in nadaljevala.

"Ko je mož prišel do ognja, je pastir pogledal. To je bil star mož, nagel, neprijazen in trd do vseh

ljudi. Ko je videl, da se tujec bliža ognju, je prijel za dolgo ošiljeno palico in jo zalučal v moža. A preden ga je mogla zadeti, se ji je izognil in je zletela je mimo njega na polje."

Spet se nisem mogla premagati in sem vprašala:

"Zakaj palica ni mogla zadeti moža?"

Babica se za moje vprašanje še zmenila ni in je nadaljevala.

"Tedaj je prišel tuji mož do pastirja in mu rekel: Dragi, pomagaj mi in pusti, da si vzamem nekoliko ognja. Moja žena je pravkar porodila dete in moram zakuriti, da se mati in dete ogrejeta.

Pastir je hotel prošnjo odbiti. Pa je pomislil, da psi niso mogli možu nič hudega prizadeti, da ovce niso zbežale pred njim in da ga je palica zgrešila. Postalno mu je tesno in ni upal reči ne. Dejal je: Vzemi, kolikor potrebuješ. Pa je bil ogenj že skoraj docela ugasnil. Le velik kup žerjavice je še bil. A tujec ni imel ne lopate ne vedra, da bi si vanj nabral žarečih ogorkov. A mož se je sklonil, pobiral z golo roko ogorka ter jih spravljal v svoj plašč. Ogorki niso osmodili ne rok ne plašča, mož jih je lahko odnesel domov kot jabolka ali orehe."

Tu sem že vtretje prekinila staro mater:

"Zakaj niso hoteli ogorki ožgati moža?"

"To boš še zvedela", je dejala babica in nadaljevala:

"Ko je vse to videl pastir, ki je bil tak hudoben in nagel človek, se je začudeno vprašal: Kakšna noč je neki to, da psi ne grizejo, da se ovce ne bojijo, sulica ne umori in ogenj ne osmоди? Poklical je moža nazaj in ga vprašal: Kakšna noč je to, da so vse reči usmiljene s teboj? Tuji mož je odgovoril:

Ne morem ti povedati, če sam ne spoznaš. In je hotel iti dalje, da bi zakuril in ogrel mater in otroka.

Pastir je pa hotel zvedeti, kakšna je ta noč. Sledil je tujemu možu do tja, kjer je bival. Tedaj je videl pastir, da tujec niti kočice nima, ampak mu ležita žena in dete v skalnati votlini, ki je imela le gole in mrzle kamnite stene. In se mu je zazdelo, da bi otrok lahko tu od mraza umrl. Čeprav je bil trdega srca, ga je ganila ta siromaščina in je premišljeval, kako bi pomagal. Z rame si je snel torbo, vzel iz nje mehko ovčjo kožo in jo dal tujemu možu, naj vanjo zavije dete.

V trenutku, ko je pokazal, da zna biti tudi usmiljen, so se mu odprle oči in je videl, česar nikoli prej ni: Obdajala ga je množica angelov, ki so imeli srebrna krila in vsak je imel godalo na strune. Vsi so vriskali in peli: Rojen je to noč Zveličar, ki bo ves svet odrešil od greha!

Kamor je pastir obrnil oči, povsod je bila množica angelov. Od vseh strani je bilo slišati vriskanje in pesem. Poln veselja, da so se mu odprle oči, je padel na kolena in z angeli skupaj hvalil Boga.“

In ko je babica povedala zgodbo do sem, je vzdihnila in dejala:

“A kar je videl pastir, lahko vidimo tudi mi. Zakaj v sveti noči letajo angeli vsako leto pod nebom okrog, če jih le hočemo spoznati.“

Potem je babica položila roko na moje teme in dejala:

“Zapomni si to, kar je tako resnično, kakor resnično jaz vidim tebe in ti vidiš mene. Ni treba sveče in luči, tudi sonca in lune ni treba. Potrebno je samo to, da imamo prave oči, pa lahko vidimo božjo krasoto.“

? SLOMŠKOV SPOMENIK — SLOMŠKOV DAN ?

EDINI VERSKI LIST “DRUŽINA”, ki sme izhajati v Sloveniji, je objavil v svoji oktobrski številki oklic, ki ga tu podajamo nekoliko skrajšano:

SLOVENC I !

Narodno - no - nacionalni lik našega Slomka, kinaj bi bil danes vsakemu omikanemu Slovencu in Jugoslovanu dobro poznan, nam daje pogum, da se obračamo na vse Slovence doma in po svetu z naslednjim vprašanjem:

Ali bi ne bilo prav in potrebno, da dobi Anton Martin Slomšek tudi dostojen j a v e n s p o m e n i k , ki bi vse mimoidoče nenehno opominjal, kako je z zvestobo do m a t e r i n e g a j e z i k a ob enem glavna narodno-nacionalna zapoved življenja? In ali bi ne bilo umestno, da se postavi spomenik prav v Mariboru?

Živimo v osvobojeni domovini, ki je izločila nekdanje narodno-nacionalno zatiranje in ki bi jo prav gotovo Slomšek srčno pozdravil. Tudi Slomšek ki bil vesel Prešernovega dneva kot dneva svojega velikega sodobnika in prijatelja. Tembolj smemo upati, da bo sedaj tudi Slomšek postal de-

ležen obojnega domovinskega priznanja, da dobi po sto letih javen spomenik in da se dan njegove smrti določi kot poseben lan našega narodnega prebujanja in vstajenja.

Tako bo postala v naši svobodi vzporednost med Prešernom in Slomškom popolna: Prešernov spomenik v Ljubljani, Prešernov dan 8. februar — SLOMŠKOV SPOMENIK V MARIBORU, SLOMŠKOV DAN 24. SEPTEMBER. Saj sta oba, Prešeren in Slomšek, — v s a k p o s v o j e — enako pomembna.

Slovenci! Vse povedano naj bo res samo kot veliko vprašanje, ne da bi nanje odgovorili, pač pa da se v smislu tega vprašanja vsi zganemo, ga dobro premislimo in nato tudi vse potrebno ukrenemo. Za sedaj pa izražamo samo globoko željo, če vzklikamo:

ŽIVEL TUDI SLOMŠKOV SPOMENIK, ŽIVEL TUDI SLOMŠKOV DAN MED SLOVENC I !

(Gornji oklic je gotovo v prvi vrsti previdno sestavljeno zgražanje nad dejstvom, da se uradna in vladna javnost v Sloveniji ni zmenila za proslavo Slomškove stoletnice, ki so se morale omejiti zgolj na cerkveno področje. — Ur.)

PREVOZ SLOMŠKOVEGA TRUPLA

P. Odilo

PRVI MARIBORSKI ŠKOF, A.M. SLOMŠEK, je umrl v Mariboru in tam so ga pokopali. V naglici so ga za nekaj časa spravili v tujo grobnico, da se je lahko reklo o njem: "Na zemlji ni našel lastnega groba." Potem so pripravili kapelico na mestnem pokopališču, ki naj bi postala grobnica mariborskih škofov. Ker je pa bilo pokopališče skoraj sredi mesta, so ga kmalu opustili. Vendar je kapelica ostala nedotaknjena, celo prav dostojno so jo preuredili.

Skozi 80 naslednjih let je bila kapelica s Slomškovim grobom velik magnet za slovenska stca. Ob vseh velikih slovesnostih v Mariboru — verskih in narodnih — so se Slovenci javno in uradno v množicah klanjali spominu velikega škofa, ko so prihajali na njegov grob. Nekaj let pred drugo svetovno so pod vodstvom škofije priredili takozvane SLOMŠKOVE DNEVE, ki so privabili na Slomškov grob tisoče in tisoče šolske mladine ter desettisoče mož in žena. Može in fantje so sredi noči korakali z gorečimi baklami na Slomškov grob in od tam k polnočnicina prostem. Vse množice so klicale v nebo: "Odpri se in daj nam svetnika!"

Ob izbruhu vojne

Leta 1941 je nastala glede Slomškovega groba velika sprememba. Prve dni aprila je nemški okupator zasedel Maribor. Iz vseh delov škofije so slovenske misli hitele na Slomškov grob: Naš priprošnjak pri Bogu, pomagaj nam!

Mnogi so morali v pregnanstvo, mnogi v smrt. Blagrovani so mrtve: Imajo vsaj mir! Pa niti vsi mrtvi ga niso imeli. Tudi Slomšek ne. Že 10. junija tisto leto je prišlo na sedež mariborske škofije obvestilo, da bo okupatorska oblast staro pokopališče popolnoma izravnala, izginiti mora tudi kapelica žalostne Matere božje s Slomškovo grobnico vred.

Še isti dan je škof dr. Tomažič vložil prošnjo, da naj vsaj kapelica ostane. Pošnjo so odbili. Odklonilno pismo je podpisal politični komisar Knaus. Naročil je, naj takoj odstranijo iz kapele vse bogoslužne predmete ter poleg kapele stoječi kip Matere božje in leseni križ. Škof naj takoj stopi v stik z mestnim fizikom dr. Ludvikom Novakom za prevoz Slomškovega in štepišnikovega trupla.

Kapelica s Slomškovim truplom na mariborskem pokopališču, ki so jo Nemci podrli.

Slomškov grob odpro.

Dne 18. junija so prišli k grobu že ob pol šestih zjutraj dr. Hans Lesjak kot zastopnik mestne občine, dr. L. Novak, Karl Jug, ravnatelj pogrebnega zavoda, škof dr. Tomažič in stolni župnik Michael Umek. Odstranili so pokrov grobnice, dvignili rakev škofa Štepišnika, ki je počivala na zidanem oboku, in jo položili v kapeli k zidu. Nato so razkopali omenjeni zidani obok in pokazala se jim je Slomškova rakev. Potegnili so jo izpod oboka in ugotovili, da je razmeroma dobro ohranjena. Pustili so jo na mestu, pokrili odprto grobnico z deskami, zaklenili kapelo in izročili ključ škofu. Škof je dobil naročilo, naj poskrbi za prevoz trupel ob pol šestih zjutraj dne 21. junija, toda popolnoma tajno. Ves dogodek dne 18. junija so popisali in zapisnik podpisali še tisto jutro ob sedmih.

Kam s Slomškovim truplom?

Škof dr. Tomažič se je takoj po podpisu napotil v frančiškanski samostan in poiskal župnika p. Valerijana. Izrazil mu je željo, da bi prepeljali trupli obeh škofov v grobnico Marijine bazilike, če je le dovolj prostora v njej. P. Valerijan je izjavil, da je prostora dovolj, pa tudi dodal, da si bolj primeren kraj za Slomškov grob komaj more-

mo misliti. Takoj je naročil Jožetu Požavku, naj izvrši potrebne zidarske preuredbe, da bosta novi rakvi dostojno spravljene. In res je bila grobnica do 20. junija že pripravljena.

Naslednji dan, 21. junija, so se spet zbrali predstavniki oblasti na starem pokopališču o pol šestih zjutraj. Po natančnem pregledu so opazili, da je ena deska lesene Slomškove rakve nekoliko popustila. Obdali so rakev z nadaljnimi deskami in z vrvjo povezali. Pogrebni zavod je dal pocinkano kovinasto rakev in vanjo so položili dotedanja leseno.

Dobre mariborske žene, med njimi zlasti blagi sestri Marija in Antonija Štúpeca, so srčno želele, da bi mogle položiti na Slomškovo rakev šopek slovenskih cvetlic. Niso smele, ker so Nemci kapelo zastražili. Izročile so šopek župniku Umeku in ta ga je položil na prvotno rakev, preden so je spravili v kovinasto.

Med temi pripravami okoli Slomškove rakve so že odpeljali Štepišnikovo. Pogrebni avto se je vrnil in naložili so Slomškovo. Odtrgali so tudi z zidu obe spominski plošči in ju odpeljali. Zapisnik o vsem so podpisali ob tri četrt na sedem zjutraj.

Slomškovo truplo v baziliki.

Rakev so spravili skozi zakristijo v grobnico pod velikim oltarjem. V njej sta že počivali trupli škofa Napotnika in p. Kalista Herica, ki je baziliko pozidal. Da bi ne bilo nikoli kake pomote glede Slomškove rakve, so jo natanko izmerili in vse zapisali. Tudi so jo označili z imenom svetniškega

rajnika. Predstojništvo bazilike in samostana je prevzelo dolžnost čuvarja nad Slomškovim grobom. Brez posebnega dovoljenja škofije grobnice nihče ne sme odpreti.

Zanesljivo poročilo nekega očividca ve povedati, da so bili še nekateri duhovniki bolj skrivoma navzoči pri prenosu Slomškove rakve, menda le trije ali štirje. Več jih ni moglo biti, ker so bili v nemških ječah, pa tudi sicer bi jim nemška policija ne dovolila blizu. Saj je vse, ki so skušali priti tja, surovo odganjala. Zato so pa iznajdljive mariborske žene natrosile svežega cvetja ob vhodu na pokopališče in daleč po cesti, koder je imel voziti avto. Skupina Slomškovih častivev se je umaknila na ogal hiše v Gregorčičevi ulici in čakala na prevoz. Ko se je avto prikazal, so poklenili in s solzami v očeh opazovali pogrebni spreved. Videli so, da na rakvi brli drobna lučka. Nato so vzeli slovo od kraja, ki je bil slovenskim srcem dolgo tako drag: od Slomškove kapelice, ki so kmalu potem Nemci do tal porušili.

★

Avstralski Slovenci še posebej izvršujmo Slomškovo naročilo:

"Vrli Slovenci! Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodne omike!" Neštetokrat se je to naročilo ponavljalo v zadnjih sto letih, pa morda še nikoli ni bilo tako potrebno kot danes nam!

NOČNO PRISLUŠKANJE

I. Burnik

*Vso noč — bolešno v mraku prisluškujem
skrivnostnim klicem mladih divjih rac.
Bolijo me udarci drobnih tac,
zakaj ne spijo race? — Premišljuje.*

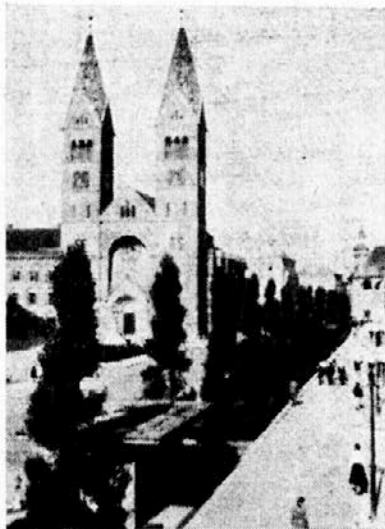
★

*Bledikav mesec žalosten svetlika,
zvezda nebroj iz Tvojih rok žari...
To čudo, to me mika in z očmi
poiščem k jaslicam Odrešenika.*

★

*Večerov dosti temu je podobnih,
zamišljen na parobku gledam v noč.
Nikdo ne mogel bi me gnati proč
od Jezusa in ne od lučk svetlobnih.*

Misli, December, 1962

Bazilika Matere Milosti
z okolico kot je danes

★ NA, PA SO TU BOŽIČNI PRAZNIKI, četudi se mi zdi, da smo božičevali komaj pred nekaj tedni. Leto je okrog in zopet se bomo zbrali ob jaslicah in seveda pri polnočnici. Žal mi je, kadar vidim, da se tudi naših družin že polšača duh novega sveta, ki govori samo še o božičnih počitnicah, nič pa ne o božičnih praznikih. Prostost, brezdolje, izobilje vsega... pri vsem tem pa niti ene duhovne misli, kaj nam božič sploh pomeni. Nekatero naše družine postajajo pravi moderni pogani in človek ne bi nikoli verjel, da so rasli v slovenskem krščanskem domu. Res je čudno, kako more kdo pozabiti toploto slovenskega svetega večera, ki nam tudi v tujini toliko pomeni.

Letos se bomo za polnočno božično mašo zopet zbrali na dvorišču našega hostela v Kew. Vem, lepše urediti vse: oltar, jaslice in "cerkev" na da mi bodo fantje našega hostela pomagali čim prostem. Upajmo, da bo lepo vreme. Le v primeru **hudega dežja se bomo morali k polnočnici zbrati v tesni cerkvi v Burnley.** Celotni spored za božične praznike je objavljen na koncu tipkarije.

Vabim vse fante, ki za sveti večer nimajo kam iti, da se pridružijo našim fantom v slovenskem hostelu. Imeli bomo lep slovenski sveti večer.

★ Žal, moram zopet poročati o smrtnem primeru. V soboto dne 1. decembra zvečer sem zvedel žalostno novico, da je popoldne nekaj čez drugo uro utonil **Maks Rošker.** Roškerjeva družnica se je šla hladit k Yárru na jez Warandyte. Ta dan smo imeli 102 stopinj vročine in je vse hitelo v vodo. Gospod Rošker je videl, da se je začel utapljati osemletni sinko Maks, pa je brez pomisleka gi, nato pa videli, da očeta ni več iz vode. Zaskočil v vodo, da bi ga rešil. Sinka so rešili drumam so ga iskali: pogoltnila ga je globina... Iskalci in policija so našli njegovo truplo šele naslednji dan dopoldne.

Pokojni Maks Rošker je bil rojen 22. decembra 1925 v Svečini pri Pečniku na Štajerskem, med Mariborom in Št. Iljem. Dne 24. februarja 1952 se je v svojem rojstnem kraju poročil s Hildo r. Mulec. Nekaj let kasneje je družnica (imela sta dva

sina, Milana in Maksa) zbežala v Avstrijo, od koder je 17. septembra 1957 dospela na ladji "Bergonia" v Avstralijo. Iz Bonegille so prišli v Melbourne in si ustvarili domek, ki seveda še ni izplačan. Pokojni Maks je bil priden delavec, varčen gospodar in dober družinski oče, zato je udarec nenadne izgube za družino zelo boleč. Poleg tega vdova v kratkem pričakuje tretjega otroka, ki žal ne bo nikoli videl očka.

Za Maksa Roškerja smo imeli mašo zadušnico v kapelici Marije Pomagaj v torek 4. decembra zjutraj, molitve ob krsti pa ob 3. popoldne v župni cerkvi v Heidelbergu. Nato je sledil pogreb na pokopališče v Box Hill, kjer je našel Maks svoje zadnje počivališče. Naj počiva v miru božjem, vsem sorodnikom doma in tukaj, zlasti neutolažljivi vdovi, pa naše iskreno sožalje!

★ Zdaj pa bolj vesela novica: kakor je videti, bomo kmalu prenehali s slovensko mašo v Burnley, kjer smo jo imeli od mojega prihoda pred šestimi leti vsako prvo nedeljo. Res smo se v teku let nekam navadili te male cerkvice-šole, četudi se prostori dveh razredov tudi v nedeljo ne morejo rešiti šolskega vzdušja. Dostikrat sem si želel kaj boljšega, a žal za enajsto uro ni bilo dobiti nobene farne cerkve. Prav zato sem z veseljem pozdravil priliko, da smo začeli s popoldansko mašo na tretjo nedeljo v mesecu pri Sv. Frančišku sredi mesta. Zdaj pa bomo tudi na prvo nedeljo v mesecu v pravi cerkvi. Kako to in kje?

Večini Slovencev je že znano, da je melbournska nadškofija na prošnjo Hrvatov kupila staro protestantsko cerkev v Clifton Hillu. Hrvaški dušni pastir Father Kasič jo je dobil v oskrbo in že nekaj mesecev pridno zbira med svojimi verniki, da krije stroške popravila in preureditve ter izpolni finančne pogoje, ki mu jih je dala nadškofija. Kakor je podobno, bo cerkev odprta z začetkom novega leta. Poleg hrvaške maše bo **vsako prvo nedeljo v mesecu v njej tudi slovenska.** Datum naše preselitve iz Burnley bom pravočasno oznanil.

Cerkvica je stara, a prijazna. Ko bo dokončno

urejena, bo domača in vem, da nam bo prirastla k srcu. Posvečena bo blaženemu Nikolaju Tavliču. Našim pevcem naj bo povedano: tudi kor ima. Poleg cerkve je dvorana, ki nam bo prav tako na razpolago. Tudi prometne zveze do cerkvice so kaj dobre, tako s tramvajem po Smith St. kakor z vlakom. Cerkev stoji na vogalu Wellington St. in Hodgkinson St., takoj za farno cerkvi sv. Janeza v Clifton Hillu.

★ Naše novembrsko romanje je za nami. Bilo je lepo in dosti se nas je zbralo, tako na slovenskih grobovih kakor na procesiji. Naše narodne noše so spet prišle v časopis. Vedno izberejo našo skupino, ker je pestra in je med njo mnogo mladine. Seveda, vsa naša šola se postavi z narodnimi nošami.

★ Da, naša šolska mladina je nastopila tudi na letošnjem Miklavževem dnevu (dne 2. decembra). Otroci so se hoteli prikupiti sv. Miklavžu s pesmimi in deklamacijami, da bi jim več prinesel. Če jim je uspelo, ne vem, ker sem moral pred koncem oditi na krščenje. Vem pa, da se z vsakim nastopom bolj prikupujejo nam vsem, ko so tako prijazni. Na drugo nedeljo v decembru bodo s svojo igrico "Mačeha in pastorka" gostovali v Geelongu. Obilo uspeha!

Miklavževga obdarovanja se je udeležilo letos več otrok kot vsa druga leta. Seveda, naša izseljenska družina raste. Otroci, ki sem jih pred štirim, petimi leti krstil, so se zdaj že tresli pred parkljem in občudovali Miklavža. Prej so bili pre-

majhni, da bi razumeli. Prav, da stari mislijo na ohranitev te naše tradicije v svojih družinah.

★ Zdaj pa naj sledi seznam otrok, ki še ne vedo nič o Miklavžu in naši slovenski šoli: naši najmlajši. Dne 3. novembra sem v slovenski kapelici krstil Josipa, sinka Josipa Kontrec in Marije r. Benko iz Mitchama. Dne 11. novembra sta bila dva krsta pri Sv. Družini v Bell Parku: Ljubica Elizabeta je hčerka Rudolfa Horvata in Štefanije r. Livk, Vinko pa je dobil ime po očku, Vinku Jager, dočim je njegovi mami imenovala Alojzija r. Rome. Isti dan sem imel krst tudi v St. Albansu, kjer sta dobila Jožka Jožef Dominko in Katarina r. Seitz. — Dne 17. novembra je bil krst pri Sv. Frančišku v Prahranu: Ireno bodo klicali hčerko Franca Mahničarja in Elvire r. Stok. — Dne 25. novembra je bil krst v Adelaidi: Helga Ana je hčerka Jakoba Rantaša in Irme r. Kranjac iz Ottoway. — Vse naslednje krste sem imel pri Mariji Pomagaj v Kew: Dne 1. decembra je zajokala Mirjana, prvorojenka Hinka Novaka in Julijane r. Rob iz Fitzroya; zajokal pa je Emil Štefan, prvorojenec Šima Turudija in Tugomile Marije r. Lepoglavec iz North Carltona. Dne 4. decembra pa kar štirje krsti: Tatjana Angelo je dobila družina Cirila Šnajder in Esther Preis iz Flemingtona, Srečka Sergija pa Vinko Stojkovič in Marija r. Castro iz Reservoirja. Marija je ime hčerki Franca Žele in Berte r. Slavec iz Hawthorna, Tonček pa je sinko Walterja Buhler in Marije r. Androjna iz North Box Hilla. — Vsem naše iskrene čestitke!

(Konec str. 381)

Na grobovik v Keiloru, narodne noše

NADŠKOF ANTON VOVK

je imel naslednji govor

Bilo je na dan 500 letne proslave ljubljanske škofije v stolnici sv. Nikolaja, ki je bila nabitó polna.

“Troedincmu Bogu; Mariji, vedno devici in Slovencev kraljici; sv. Jožefu, zaščitniku sv. Cerkve in zavetniku slovenskih dežel; sv. Mohorju in Fortunatu, dosedanjima zavetnikoma ljubljanske škofije; sv. Cirilu in Metodu, slovanskima blagovetnikoma in poslej zavetnikoma ljubljanske nadškofije; sv. Nikolaju, patronu ljubljanske stolnice; vsem svetnikom, katerih svetinje hranijo cerkve naše nadškofije in katerih imena nosimo verniki; vsem našim angelom varuhom —

HVALA, TISOČERA IN PRISRČNA ZAHVALA ZA DANŠNJI PRAZNIK!

Brez božje milosti bi ga ne bili doživeli.

Vsem, prevzvišeni in prečastiti gospodje nadškofje in škofje, apostolski administratorji in zastopniki redov, dušni pastirji Ljubljane in dežele, posebej pa vam, dragi verniki, iskren pozdrav in zahvala, da ste prihiteli v takem številu v našo lepo obnovljeno stolnico proslavljat visoki jubilej. V posebno čast nam je, da so prišli nekateri naši bratje in sestre po veri in krvi tudi iz tujine, celo iz daljne Amerike.”

“Pa kaj bi pomenila petstoletnica ob porušenih in zapuščenih cerkvah, kaj ob mrtvih in brezvernih srcih. Tako pa po petsto letih vera v naših srcih še gori, da z velikimi žrtvami obnavljamo in polnimo svoje cerkve in da smo se na ta jubilej tako ganljivo in spodbudno obnavljali tudi duhovno v misijonih.

Noben slovenski rod še ni bil postavljen na tako odgovorno mesto kakor naš. Živimo v silnih časih, ko se lomijo svetovi. Ali bomo mogli rešiti sebi in prihodnjim rodovom tiste največje vrednosti življenja, ki nam niso dane le za petsto let, tudi ne samo za tisoč let, ampak za vekomaj. Ali bomo kos tej nalogi. Bomo — ali samo z enim pogojem: da se ne izneverimo Bogu in življenju. Če se pomehkušimo in bomo sebično iskali le svojih užitkov, bo naš narod najden prelahak in izbrisan bo s površja zemlje. Naši starši so spoštovali svetost zakona, zato je Bog blagoslovil naš narod, da je rasel in se množil da je celil strašne rane, ki mu jih je sekal čas, da smo smo se množili doma in dali še svetu spodo-

Nadškof Anton Vovk

ben delež. Samo iz take resne službe Bogu in življenju se bomo ohranili tudi zanaprej. **Zato tisočkrat hvala junakom te službe iz vere v Boga, posebej še tistim, ki so v obrambi vere in naroda umirali.** “Očem nespametnih so se zdeli mrtvi, njih odhod je veljal za nesrečno ločitev od nas, za uničenje, oni pa so v miru” (Modr 3, 2-3).

Skozi petsto let nam je Bog obujal duhovniških poklicev, da je Cerkev lahko pošiljala svojim vernikom škofo in duhovnike, da so učili, sodili, vodili, molili in darovali. Brez njih bi bili studenci božjih milosti usahnili, ker nam jih Bog naklanja po svojih srednikih duhovnikih kljub njihovu človeškemu. Zato vas ob tej slovesni priložnosti na ves glas prosim, zlasti vas najmlajše: obujajte voljo in željo, da vas Bog pokliče; junaško poslušajte klic in verjemite, da boste svojega junaštva veseli kljub vsem naporom. Vsi podpirajte delo, odgovorno in težko delo, z molitvijo in žrtvami, da ostanejo duhovniki v svoji službi sveti in močni, polni Svetega Duha v vodstvu duš. “Žetev je velika, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev” (Mt 9, 37-8.) Pokličite nam jih, Bog, dajte nam jih verniki!

Vseh petsto let je bila škofija zvesta in vdana svojim cerkvenim poglavarjem; tako bodi tudi naprej v nadškofiji, zakaj samo na tej skali ima-

mo poročstvo, da je peklena vrata ne bodo premagala.

Rojstvo škofije pred petsto leti je omogočila svetna oblast s cesarjem Friderikom III. na čelu. **Skozi vseh petsto let naše škofije je vladalo med obema oblastema soglasje in vzajemna pomoč; kolikor lepše je bilo to sodelovanje, toliko boljše je bilo za obe strani, toliko uspešnejše njuno delo.** V petsto letih se je marsikaj spremenilo; družbeni in politični razvoj je šel svojo pot in se slednjič pri nas ločil od Cerkve. Ob tej cerkveni slovesnosti bi rad poudaril, kako zelo želimo, da bi taka ločitev ne pomenila sovražnega razmerja, da bi marveč mogli vedno najti pot pravega sožitja. **Še zmeraj smo namreč z vso dušo prepričani, da je samo globoko etično oblikovan človek zanesljiv in dober državljani in koristen ud družbe.** Ko smo torej zvesti sinovi Cerkve, hočemo prav zato biti

moralno visoki ljudje in kristjani in hkrati tudi dobri državljani in koristni sodobni družbi. — Z veseljem priznam, da je ob tej petstoletnici tudi naša svetna oblast pokazala naklonjenost, ko nam je dovolila brez obdavčitve zbiranje denarja v cerkvah škofije za velikopotezno obnovo stolnice in škofijskega poslopja. Na poziv in besedo prošnje svojega nadpastirja ste verniki samo na Miklavženo nedeljo leta 1960, dali denar za stroške, da danes lahko praznujemo v lepo prenovljenem božjem hramu.

Ob tej priložnosti pa ne morem mimo vseh tistih, ki so razkropljeni po širnem svetu, pa so danes v mislih z nami. Kruh jim reče tujina, pa jim je še vedno draga domovina. Pozdravljeni sinovi in hčere iz svoje domovine, blagoslov iz domače nadškofije naj bo z vami!"

DECEMBER — NEKDAJ

I. Burnik

*Ponehal je —
novembrski šumot utripajočega dežja.
Zavijajoča mrzla burja
me spominja na:
December, družinski čas
molitve na zapečku.*

*Še sanjam o kuštravem dečku,
drami me njegov vabeč naglas.
Med prstki jagode kapljajo —
skrivnosti veselega rožnega venca:*

★

*"Ki si ga Devica od Sv. Duha spočela.
Ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila.
Ki si ga Devica rodila."*

*Tako, kot bi ljubezen žuborela iz studenca.
V radosti — ustne šepetajo:
"Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas..."*

CERTI DENIQUE FINES

I. Burnik

*Tak je torej zaključek,
ki me ugonablja —
ker ga ne morem nikoli zaznati.*

*Breznadni cilji in hrepenenja
so le utvare izmišljenih sanj?
Vse drugo je nič — praznosta?*

*Onstran, preko naših zaznav,
preko horizonta ognja in teme
je večnost in Bog!*

*Tak je torej zaključek,
ki me ugonablja —
ker ga ne morem nikoli zaznati.*

*Nevernik:
V tvoj bajni svet
potrebno je veliko vdane vere
in neskončne ljubezni!*

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

želijo svojim vernikom in vsem rojakom
slovenski duhovniki - frančiškani:

*P. Bernard Ambrožič
P. Bazilij Valentin
P. Odilo Hajšek*

NEŽIKA JE PREDAVALA O MIKLAVŽU

Zadnjič smo napovedali, da bomo objavili Nežikino predavanje. Žal imamo tako malo prostora, da se moramo omejiti na izvlečke. Poudarili bomo le tiste misli iz predavanja, ki so skušale pomiriti Stankovo bojazen. Ta nam je znana iz članka v novembru. — Ur.

1. PREDEN OTROKOM GOVORIMO O MIKLAVŽEVANJU, jim moramo povedati, kdo in kaj je bil sv. Miklavž na zemlji in kaj je po smrti. Na primer takole:

"Miklavž je bil nekoč majhen Miklavžek, kakor si zdaj ti, Dušanček, in ti, Mirkec. Hodil je v šolo kot hodite današnji dečki in deklice. Od takrat je poteklo že mnogokrat po sto let. Ko se je izšolal, je postal mašnik in pozneje tudi škof.

Ko je bil že velik, sta mu umrla oče in mati. Bila sta zelo bogata. Vse bogastvo je zdaj dobil Miklavž. Ni pa maral vsega zase. Vedel je, da ni prav, ako so na svetu na eni strani veliki bogatini, na drugi pa veliki reveži. Zato je začel deliti obilne darove med uboge. Posebno je znano, kako je poskrbel za doto trem zelo revnim sestram, ki se zavoljo revščine niso mogle omožiti. Ponoči je trikrat vrgel možno denarja skozi odprto okno v tisto hišo, da bi nihče ne vedel, kdo je dobitnik. Vendar ga je nekdo videl v temi in ljudje so začeli govoriti, da Miklavž nosi darove ponoči.

Miklavž je bil tudi drugače zelo dober in pobožen mož. Ko je umrl, so vsi rekli, da je svetnik, in so mu dali ime SVETI Miklavž. To je priznal tudi sam papež v Rimu in določil, da se god sv. Miklavža praznuje dne 6. decembra."

2. "Če bi sv. Miklavž še živel, bi gotovo tudi zdaj dajal darove, posebno otrokom. Čeprav bi ne bili veliki reveži, samo da so pridni. Zato je prišlo v navado, da sv. Miklavž še tudi zdaj "nosi" pridnim otrokom na dan svojega godu. Po nekaterih krajih mu otroci, preden gredo spat, "nastavijo" in drugo jutro dobe darove. Drugod pa Miklavž sam pride med otroke in jih obdaruje. Včasih ima s seboj angele in tudi kakšnega hudobca. Ta porednim otrokom žuga in jih včasih tudi postraši."

Otrokom je treba povedati, da je razlika med sv. Miklavžem, ki je zdaj v nebesih za svetnika, in med Miklavžem, ki pride pri "miklavževanju" med otroke. Ta Miklavž SVETEGA Miklavža samo predstavlja.

3. Brala sem, da so v Sloveniji v preteklih časih otrokom govorili tako, kot da zares "nosi" sam sveti

Miklavž in je tudi tisti, ki se prikaže pri kakšnem "miklavževanju", res prišel naravnost iz nebes. Seveda so otroci verjeli. Potem jim je nekoč kak bolj odrasel fant povedal na uho: Saj ni res, da sv. Miklavž nosi. Naše matere so tisti Miklavži... Če so doma otroku resno zatrjevali, da prihaja Miklavž iz nebes, zavoljo tega menda ni izgubil vere v Boga, ko je zvedel resnico o Miklavžu in njegovih darovih. Pač pa kaj lahko izgubil vero v svoje starše.

Zato so v knjigah in listih dajali staršem navodila, kako naj otroke pravilno pouče. Takole: "Sveti Miklavž bi prav rad sam še iz nebes za svoj god obdaroval pridne otroke. Seveda pa ne more v eni noči obiti vsega sveta. Zato je dal staršem tako misel, da v njegovem imenu otroke obdarujejo in je to toliko, kot da res sv. Miklavž "nosi". In če priredijo miklavževanje in pride nekdo med otroke v Miklavževi podobi, tak človek sv. Miklavža resnično predstavlja in je toliko, kot da bi sv. Miklavž res bil osebno med otroki."

S takim poukom sv. Miklavž prav nič ne izgubi na svoji časti, na drugi strani se pa miklavževanje ne izmaliči v nekako pravljico, ki ji bo otrok nekoč "z razočaranjem odkril prevaro" — kot nekateri očitajo in se boje.

4. Kot je pravilno omenil tajnik na seji, so komunisti doma res z drugimi verskimi rečmi odpravili tudi praznovanje sv. Miklavža. Ker pa niso hoteli otrokom nekaj vzeti, pa ničesar namesto Miklavža, dati, so tuhtali in iztuhtali nekaj drugega. Pa so duhovniki le imeli toliko poguma, da so jim vsaj indirektno povedali, kako nespametno ravnaajo. Takole berem v edinem verskem lističu, ki je še smel izhajati v Ljubljani pod komunisti leta 1947 z imenom OZNANILO:

"Zamislimo se vsak v tiste prelepe večere našega otroštva. Ali ni Miklavževo obdarovanje in praznovanje najtoplejša pobuda za socialno čustvovanje že v detinskih letih? Ni bilo prav, ko so bogatinci kupovali otrokom za ta večer drage, predrage igrače tujega izvora, mnogi revčki pa niso niti suhega krljla dobili. Ni bilo prav, da so iz Miklavževega večera ponekod napravljali burkaste teatre vpricho otrok. Nesmisel je bila, da bi Miklavža zamenjali s kakim kraljem Matjažem. Vernemu človeku je in bo Miklavžev večer topla priča družinske ljubezni, pobuda socialnega čuta in otroškimi srcem zblizanje nebes z zemljo".

Mislím, da je v teh kratkih vrsticah povedano vse. Naj bodo vodilo tudi nam, ko leto za letom v tujini pripravljamo našim malim miklavževanje, naj bo že v taki ali drugačni obliki.

"STEZICE SPRAVE" ni bilo na Hrastenicah

To zgodbo bo z zanimanjem bral dr. Stane Frank v Adelaidi, ki ve, kje je pri Všincu na Hrastenicah. Ur.

TORONTO, ONT. — NAŠ SOSED JE BIL SODAR. Imel je majhno hišo, pa veliko družino. Otroci so prihajali kar drug za drugim. Sodar pa je delal skoraj noč in dan. Nabijal je obroče na sode in sodčke, kadi in kadice. Tako je nabijal in hitel, da je odmev od bližnjega hriba Ravnika odjeknil šele pri tretjem udarcu. In kadar je prenehal, so vedno od hriba odjeknili še trije udarci.

Včasih so rezanico za živino kisali. Namočili so jo v kadi ali kadici, morda tudi samo v čeber, pač po številu živine v hlevu, jo pustili, da se je skisala in jo nato pokladali živini. Zakaj je bilo to dobro, ne vem? Neko korist je že moralo imeti.

Nekega dne je prišel Všinc s Hrastenic in naročil našemu sosеду-sodarju precej veliko kadico za kisanje. Ker je bilo to že tako v navadi, je naročil kar tako: "Naredi mi tako in tako posodo za rezanico." Nič pa ni pripomnil, da bo za kisanje, ker se je to že samo ob sebi razumelo, za kakšno rezanico.

Ker sodar ni bil ravno preobložen z delom, se je takoj lotil naročila. Petroboval je pa tudi denarja, da kupi družini kruha in pa rad "ga je dal kak glažek na zob." Z delom je hitel, kar se je dalo. Niti ni imel časa, da bi dobro nabrusil oblič. Zato so pa bile tudi doge bolj na grobo pooblane in slabo skupaj dane. Mislil si je: "Kadico mu bom zapeljal zgodaj zjutraj, še v mraku, da le denar dobim. Mu jo bom pa pozneje popravil, če ne bo držala."

Rečeno, storjeno. Zgodaj zjutraj jo je naložil na voziček in mu jo zapeljal na dom. Vsi so še spali. Poklical je gospodarja in čakal. Slabe volje je bil, ko se je pojavil na vratih, ker je moral prezgodaj vstati. Sodar pa se je izgovarjal, da se mu mudi, da ima še veliko dela in podobno. Ko gospodar vpraša za račun, mu pove: "En goldinar

in glažek šnopsa." Ker je bila kad gospodarju všeč, je hitro prinesel goldinar in žganje. Bilo je prijetno jutro; naslonila sta se na kad in se pogovarjala. Všinc je bil znan, da je kupal dobro žganje. Imel ga je vedno na zalogi. Žgana kapljica je sodarja prijetno poživila; poprosil je še za en glažek in ga tudi dobil. Tudi Všinc ga je vsakokrat srknil, tako da sta oba postala zgovorna in je sodar kar pozabil, da se mu "mudi."

Naredil se je dan in sonce je posijalo po dvorišču. Posvetilo je tudi v kad in celo skozi špranje. Všinc ni prišel takoj na jasno; šele čez čas se mu je posvetilo. Prinesse škaf vode in jo vlije v kad; seveda je takoj odtekla, kot bi jo vlijal na rešeto. Začel se je prepir. Sodar pove, da je dobil naročilo za posodo, ki bo za rezanico in ne za vodo. "Vsuj v kad rezanico in boš videl, da bo ostala notri," je vpil. Beseda je dala besedo in nazadnje sta se se stepla in valjala po dvorišču. Šele sosedje so ju spravili narazen.

Všinc je tožil in zahteval novo kad, ali pa denar nazaj. Sodar je pa trdil, da je izvršil naročilo tako, kot je bilo rečeno: posodo za rezanico, ne za vodo. Pravda se je vlekla. Nazadnje ju je sodnik le pripravil do tega, da sta se pobotala in plačala vsak polovico stroškov. Bilo jih je za 15 kadi in za šest litrov žganja, da zamujenega časa ne štejem. Kletvine in vse nepotrebne besede so pa zapisane v nebeški kroniki. Sodarjeva družina je bila več kot mesec dni brez kruha.

Če bi imeli takrat na Hrastenicah vpeljano "stezo sprave," koliko cenejša bi bila "pravda"!

Lojze Ambrožič st.

Slika na desni kaže prizorček z mladinske Slomškove proslave v Sydneyu

mož in žena

Dr. A. Trstenjak:

“MED LJUDMI”

“Zoprna je postala.”

ZGODI SE, DO NAM JE KDO SPOČETKA SIMPATIČEN, prikupen in privlačen. Radi ga imamo in v njegovi družbi se dobro počutimo. Kar pove in kar anredi, nam ugaja. Čez čas pa, sami ne vemo odkdaj, nam je tisti človek manj in manj privlačen, vedno več zoprnih potez opazamo na njem, dokler nam ne postane docela neljub.

Odkod ta sprememba v našem občutju? Ali sem se spremenil jaz ali on? Morda kar oba.

Na to vprašanje nam more odgovoriti fiziognomika, to je znanost o telesnih izrazih duševnosti, ki se posebno pojavljajo na obrazu. S tem v resnici zelo tenkočutnim dušeslovnim in človekoslovnim (antropološkim) področjem smo zadeli na animacijske ali živalske globine duševnosti. Naj razložim!

Znano je, da psiček dobro čuti po obrazu, kdaj je gospod prijazen, kdaj jezen, kdaj vabljev, kdaj odbijajoč. Da, gospodar se lahko docela odtuji psu in ga popolnoma odbije, če ga nekaj časa samo neprijazno gleda in z očmi zavrača. Tak pes je bil morda močno navezan na gospodarja in njegov najboljši prijatelj, polagoma izgubi do njega vse zaupanje. Seveda se pes ničesar ne “zaveda”, le čuti in vidi, kaj se godi na gospodarjevem obrazu.

Podobno se dogaja med ljudmi in posledice so tem bolj usodne, čim ožji in tesnejši je bil poprejšnji odnos.

Odkod torej taka sprememba v občutju? Odgovor je zelo prepost, čeprav ga odkrijemo šele po tenkočutnem psihološkem opazovanju. Dognali smo to:

Vsako doživetje, zlasti vsako močnejše doživetje ljubezni, jeze, strasti, sovraštva, grenkobe, užaljenosti, prezira, maščevanja, surovosti, odurnosti in tako dalje, zapusti rahle nezavestne sledove na obrazu. Človek jih sam na sebi ne opazi, a drugi jih vidijo in z leti tudi bolj in bolj čutijo, če se namreč doživetja ponavljajo in svoje vtise na obrazu vedno globlje zarezujejo.

Primer: Mož je bil do žene na vso moč ljubezniv in dober. Nobene sence navzkrižja še ni bilo med njima. Pa je prišel nesrečen slučaj, da jo je

užalil. Zjutraj ji je namreč padla skodelica na tla in se razbila. Mož je vzkliknil: O, kako si nerodna...

Ni pomislil, da je noč skoraj docela prebedela ob otroku, da je torej vsa neprespansa in so njeni gibi to jutro nezanesljivi. Ženi je bilo dovolj. Ali naj se kdo čudi, da jo je beseda zbolela? Saj nazadnje mož ni nič tako hudega zagrešil, le nekoliko prenažal in premalo obziren je bil, ko je izrekel tisto besedo. Vendar je ženo spravil iz ravnotežja. Pobrala je črepinje, nalila kavo v drugo posodo in mu jo jezno “sunila” na mizo. Utrujeni obraz se ji je v užaljenosti in jezi in razočaranju — spačil. Mož so nove poteze na njem neprijetno zadele. In tako “se je začelo”...

Drugič je bilo pač kaj drugega podobnega. Žena se je zopet “nasršila”. Možu se je zazdela kar tuja, ker take doslej ni bil vajen. Kje je zdaj nekdanja ljubeznivost, kam je izginil blagi, osrečujoči pogled njenih lepih oči? Kako se je pred leti pogrezal v te oči! Ves njihov čar se je umaknil pred “ostrim” pogledom. Obraz se ji spreminja, mož to nehoti čuti. Kako da ni že prej videl zoprnih potez na njenem obrazu?

Če nekoliko pomisli, so bo kljub naprijetnemu občutju zavedel, da je v resnici ženin smeh še prav tako lep, ob njem tiste nelepe poteze izginejo. Kako potem, da jih vidi? Slika “spačenega” obraz živi v njem, v njegovem občutju, izbrisati je ne more — in v tem je ves odgovor.

Tako se godi možu, ko gleda pred seboj ženo, kot fotografu, ki snema sliko za sliko, pri tem pa po pomoti sname dva obraza na eno ploščo. Dva posnetka se mešata v sliki in drug drugega motita.

Napravi preizkušnjo: Ali še želiš, da bi bil tvoj otrok podoben ženi? Če je to tvoja iskrena želja, imaš najboljši dokaz, da ti je žena še vedno vsa ljuba in draga. Ko pa ti postane otrok manj ljub zato, ker je “ves njen”, ves mamin, kakor izrezan iz nje — je to slabo znamenje za tvoje odnose do žene.

Razume se, da vse to velja tudi obratno — za ženine odnose do moža in otroka. Tudi možev obraz lahko postane “nasršen” in “spačen”. In seveda — zopern!

VRATA, KI NIMAJO KLJUKE

ZIVEL JE SLIKAR, ki je bral sveto pismo, da bi dobil novih misli za slike. In je bral v Razodetju sv. Janeza:

“Glej, stojim pri vratih in trkam.”

Slika tega trkanja je zaživela v domišljiji slikarjevi. Kmalu je zaživela tudi na platnu. Visoka vrata, pred njimi stoji Kristus in trka.

Še zadnje poteze je delal slikarjev čopič, ko je pritekel v slikarjevo delavnico sinček. Zagledal se je v sliko in ni bil zadovoljen.

“Ata, ta mož ne bo mogel v hišo. Nekaj na sliki manjka!”

“Pa povej, kaj manjka na sliki.”

“Vrata nimajo kljuke. Ne bo jih mogel odpreti.”

Slikar je sedel, vzel sinčka v naročje in ga poučil:

“Ta vrata niso navadna vrata in ta mož ni navaden mož. Ta mož je Bog, naš Zveličar Jezus Kris-

tus, ki trka na vrata človekovega srca. Vrata srca nimajo kljuke od zunaj. Imajo jo samo znotraj. Zato Bog samo trka in kliče, odpre pa lahko samo človek — od znotraj. Ako noče odpreti, čez čas Bog odide naprej in trka na druga vrata. Seveda tudi ta vrata nimajo kljuke od zunaj. Zdaj veš, da na sliki, ki sem jo naredil, ne sme biti kljuke?”

Sinček je pokimal, razumel pa ni. Bil je še premajhen.

Ti nisi premajhen, tudi premajhna nisi, Lahko razumeš, če hočeš.

Če hočeš. Od tega, če hočeš ali nočeš, je odvisen tvoj božič tudi v letu 1962. Če odpreš in povabiš Kristusa, boš deležen božičnega miru in sreče. Če ne..

Najprej daj “slavo Bogu na višavi”, potem sprejmi angelsko voščilo: “MIR NA ZEMLJE LJUDEM, KI SO BOGU PO VOLJI!”

Tudi v Indiji poznajo Detetove jaslice

Zamišljajo si jih seveda po svoje

Z Vseh Vetrov

"VESTNIK", GLASILO SDM, nas v svoji oktobrski številki na uvodnem mestu spodbuja k preklinjevanju komunistov. "Komunizma ne maramo, smo zbežali od tam in preklet naj bo tisti, ki z žolčem obtožuje kot je preklet on pred komer smo zbežali." Tako smo brali. Manjkajoče "veji-ce" smo v duhu namestili, vabilu k preklinjevanju se pa nismo odzvali. Zdelo se nam je nečastno za krščanske ljudi, ko nas Cerkev po Kristovem nauku uči, da naj molimo za spreobrnjenje preganjavcev, preklinjajmo jih pa nikar. Pozneje smo videli, da bi bilo naše preklinjanje tudi sicer odveč. Ne znamo dovolj krepko kleti in bi le malo podprli kletve, ki si jih komunisti privoščijo med seboj. Kaj bi na primer naša kletev pripomogla k preklinjanju tistih kitajskih komunistov, ki pravijo: "Edino napako je napravil Stalin v svojem življenju in ta je, da ni likvidiral Hruščeva..."? Naj se tedaj VESTNIK rajši pridruži Cerkvi, ki nas uči moliti: "Odrešenik sveta, reši Rusijo"... in Kino in vse druge pod komunizmom, ne prav nazadnje: SLOVENIJO!

"STRUPENO DARILLO MODERNE ZNANOSTI" Sprva so rekli, da je zdravilo. Zelo dobro za matere, ki pričakujejo. Najboljše pomirjevalno sredstvo! Ime "zdravila" je sicer silno okorno — "thalidomide"! — pa ko je tako uspešno, si pač zapomniš tudi tako ime. In ga je na tisoče mater uporabljalo. Pa se je izkazalo, da so njihovi otroci prihajali na svet strahotno pohabljeni. Prišlo je do tega, da je moral učen odvetnik najti za thalidomide novo ime: "Strupeno darilo moderne znanosti!" Na žalost pa ni to "zdravilo" edina iznajdba moderne znanosti, ki zasluži tak "poklon." Vendar še in še slišimo in beremo, da bo znanost rešila vsa vprašanja človekovega življenja in da zato dandanes ni treba več Boga in vere vanj. Tudi božje zapovedi da so zastarela navlaaka. Izkazuje se pa, da je ta silna vera v znanost zgolj "strupeno darilo moderne filozofije."

KATOLIŠKE ŠOLE V ZDRUŽENIH DRŽAVAH Amerike so v prav enakih težavah kot pri nas v Avstraliji. Država jim pusti svobodo, vsa bremena morajo pa katoličani sami nositi. In ta bremena postajajo od leta do leta neznosnejša. Število šolarjev narašča, šolskih sob je vedno premalo, učiteljstva vedno bolj manjka. Prišli so na idejo, da bi otroci iz katoliških šol za določene učne predmete hodili v javne šole, za druge pa v kato-

liške. Tako bi katoliškim šolam bila prihranjena vsaj skrb za nabavo učil, ki jih nekateri predmeti — fizika in kemija itd. — zahtevajo in so silno draga. In potreba po strokovnem učiteljstvu bi bila manjša. Videti je, da je ideja sprejemljiva vodstvom obojnih šol, državnih in katoliških. Preizkusiti mislijo načrt najprej v Pittsburgu, Pensylvanija. Naklonjeni so mu pa tudi drugod. Že samo dejstvo, da javne šole niso gladko odklonile te zamisli, ki so jo prav za prav sprožili protestantje, je dokaz za velik ugled katoliških šol v Ameriki.

HITLER IN EICHMANN in vsa ostala nacistična golazen je imela nazadnje kar prav. Uničevali so Jude in "slovanski gnoj" in sploh vse, ki so jim bili v napotje. Napačno je bilo le to, da niso počakali na spremembo "javnega mnenja". Prehitro so hiteli na delo. Javno mnenje se pa bolj počasi spreminja. Umoriti človeka v materinem telesu še zdaj ponekod velja za umor. Predpisana je kezen. Drugod je to že kar splošno dovoljeno. pet drugod tudi in več zločin, če umoriš novorojenčka. Izgovor najdeš, na tihem pa veš, da ti je bil v napotje, in to je poglavitni razlog za umor. Toda javno mnenje je že na tvoji strani. Otdot je treba le še korak naprej, pa smo tam. Če otroka smeš umoriti, ki ti je v napotje, le zakaj ne odraslega? Končno je tudi to že marsikje sprejeto. In zakaj ne še en korak? Če ti je v napotje masa ljudi? Hitlerji in Eichmani so kar lepo logično zaključili in šli na delo. Še malo, tako je podobno, pa bo svetovno "javno mnenje" začelo Hitlerju postavljati spomenike! DETE v jaslicah bo pa vse do konca sveta ohranilo svoje "mnenje". S kom bomo držali — mi?

WESTERN AUSTRALIA z glavnim mestom Perthom je pritegnila nase v preteklih tednih svetovno pozornost. Vršile si se splošno znane "Commonwealth Games". Vendar tudi to ves svet ve, da taka pozornost hitro mine in slava Zahodne Avstralije lahko čez noč stopi v pozabo. Da bi se to ne zgodilo, je skušal poskrbeti državni predsednik David Brand. Medtem ko oči obiskovavcev in ušesa poslušavcev pazijo na igre, Mr. Brand na ves glas opozarja na veliko bodočnost svoje države, ki se prav v teh časih razvija. Poljedelstvo narašča, industrija se širi, rudarstvo odpira nove in nove možnosti. Zelezna ruda prihaja na dan v milijonskih tonažah, pa to je šele začetek. Pa še poldrugih rudnin je nič koliko v ondotni zemlji.

Računajo že tudi z vso gotovostjo, da imajo v svoji zemlji bogate zaloge petroleja, le najti ga je treba. Z eno besedo: V nekaj letih bo napredek Zahodne Avstralije postal "svetovno čudo."

ŠTIRJE SLOVENSKI PROFESORJI predavajo sedaj na papeški univerzi za širjenje vere v Rimu. Doslej so bili trije: tajnik univerze dr. Franc Šegula in profesorja Vodopivec ter Jezernik. Zdaj se jim je pridružil še dr. Rafko Vodeb kot profesor cerkvene umetnosti. Svoj doktorat je prejel letos na katoliški univerzi v Lovainu, Belgija.

NAJDALJŠI ŠTRAJK v zgodovini delavskega gibanja se je zaključil v Ameriki (ZDA) 7. oktobra letos. Trajal je — devet let! Bil je eden tistih zelo redkih v novejšem času, ki so povzročili razne nasilnosti. Na stavko so šli delavci zoper podjetje Kohler, ki izdeluje strojno orodje za kleparsko obrt. Pritoževali so se, da podjetje do delavcev ni iskreno. Razna sodišča so različno raz-

sojala, končno je najvišje sodišče odločilo v prid delavstvu in podjetje se je pogodilo z delavstvom z novim kontraktom. Tako so delavci sicer zmagali, s svojo unijo vred so pa imeli stroškov — 12 milijonov dolarjev!

AFRIKANEC KAILEMBO iz Tanganike si je šel ogledat "kitajski zid" med vzhodno in zahodno Nemčijo. Komaj je mogel verjeti, kar je videl na svoje oči, tako je po povratku v Afriko povedal svojim ljudem in objavil svoje vtise v štirih jezikih. V svojih člankih roti Afrikance, naj se ne dajo zapeljati komunistični propagandi. Med drugim je pisal: Na zahodni strani "kitajskega zidu" sem govoril z Nemci, ki imajo sorodnike komaj štiri metre proč na oni strani plota, pa se ne smejo obiskovati, ne smejo se pogovarjati na daljavo, še pomahniti v pozdrav si ne smejo. Vsak tak poskus izzove ostro kazen. Če bi pa kdo poskušal uskočiti, ga straža "ljudskih vojakov" podere prav tako kot v samem Berlinu. Ali je to svoboda?

NUJNO OPOZORILO IN LEPA PROŠNJA

Iz uprave MISLI

SEDEM LET SE TO NI GODILO, zdaj se je začelo:

Zadnje čase nekdo k r a d e poslano naročnino (in druge denarne pošiljke), iz kuvert, ki imajo t i s k a n naslov na MISLI.

Je pač nekdo zavohal, da so to denarne pošiljke, in si "postreže" z denarjem v njih.

Bo že kmalu dva meseca, odkar nisem dobil v zgoraj omenjeni kuverti nobene naročnine po pošti.

Čudil sem se, dokler se niso začeli naročniki oglašati, češ zakaj jim ne pošljem potrdilnice. Tako sem dognal kakih pol tucata manjkajočih pošilk. Vsekako jih je pa moralo biti veliko več.

Pritožil sem se na pošti, pa so dejali, da za NE-REGISTRIRANE denarnje pošiljke ne morejo prevzeti odgovornosti.

ZDAJ NUJNO PROSIM DVOJE:

1. Nadalje dajajte napraviti Money Order (P. O. Sydney) ali pošljite ček. Če pa pošljete kdaj gotovino, dajte pismo REGISTRIRATI in hranite potrdilo o registriranju. (Od izgubljenih pošilk je

bila ena celó registrirana, pa je pošiljatelj potrdilo — izgubil...)

2. Na naročnino, ki pride po pošti, vedno odgovorim in pošljem potrdilnico. Tisti, ki ste poslali naročnino po pošti, pa ne prejeli potrdilnice, se mi čimprej oglasite s pisnom NA MOJE IME IN NASLOV ter povejte, koliko ste poslali in približno kdaj.

Vsem takim bom dal kredit za vse, kar so poslali, in ne bom zahteval ponovne pošiljke denarja. ZAVEDAM SE NAMREČ, da sem s o k r i v. ker sem naročal, da "kar v kuvertu z denarjem in na pošto!"

Sedanja izkušnja uči drugače: **GOTOVINO POŠILJATI SAMO V registriranih pis-mih!**

To naj zanaprej velja za vse — in tudi če pošiljate kamorkoli, ne samo na MISLI. Bolje je, naložiti si sitno pot na pošto, kot izgubiti gotov denar!

P. Bernard Ambrožič
6 Wentworth St.
Point Piper, Sydney

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

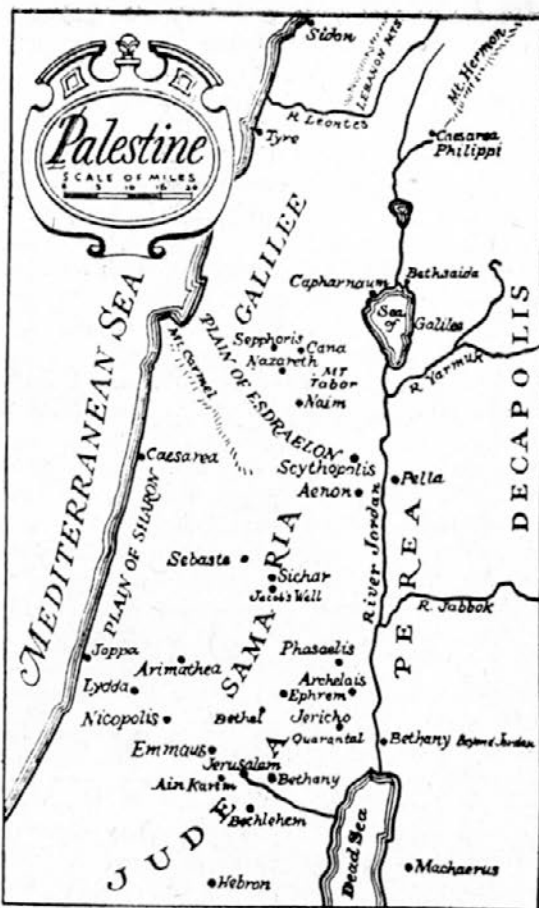
ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najbolje poznati!

JEZUS OZDRAVI URADNIKOVEGA SINA

Po teh dveh dneh je odšel (Jezus) od ondod v Galilejo. Sam je namreč pričal, da prerok nima časti v domačem kraju. Ko je prišel v Galilejo, so ga Galilejci sprejeli, ker so vse vedeli, kar je bil storil v Jeruzalemu ob prazniku; kajti tudi oni so šli k prazniku.

Prišel je torej spet v Kano galilejsko, kjer je bil spremenil vodo v vino.

Bil pa je neki kraljevi uradnik, čigar sin je bil bolan v Kafarnaumu. Ko je ta slišal, da je Jezus dospel iz Judeje v Galilejo, je prišel k njemu in ga prosil, naj pride in ozdravi njegovega sina; bil je namreč že na tem, da umrje. Jezus mu je tedaj rekel: "Če ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete". Kraljev uradnik mu pravi: "Gospod, stopi tja, preden moj otrok umrje". Jezus mu reče: "Pojdi, tvoj sin živi."

Mož je verjel besedi, ki mu jo je Jezus rekel, in šel. A že na poti so mu naproti prišli služabniki in naznanili, da njegov sin živi. Povpraševal je torej po uri, ob kateri mu je odleglo. Rekli so mu: "Včera ob sedmi uri ga je pustila mrzlica". Oče je tedaj spoznal, da ob tisti uri, ob kateri mu je

V KANI GALILEJSKI

Bilo je dober mesec, odkar je Jezus izgnal kupčevce iz templja v Jeruzalemu. Njegovi rojaki Galilejci so še govorili o tem dogodku, ko je prišel mednje. Povsod so ga navdušeno pozdravljali. Sam je ostal pri svoji Materi, ki je, tako sklepamo, živele zdaj v Kani. Trije učenci, ki so bili z njim v Samariji, so šli naprej v Kafarnaum in povedali, kje je njihov Učenik. Tako je neki uradnik, s službi kralja Heroda Antipe, zvedel zanj in prihitel v Kano z veliko prošnjo.

Uradnik je dospel v Kano verjetno kmalu popoldne. Menda je hotel vzeti Jezusa s seboj na konoju. Mislil je, da ne more od daleč ozdravljati, ampak samo s tem, da položi roko na bolnika. Le napol veren se je mož vrnil v Kafarnaum — 20 milj daleč — in dospel domov, ko je bila že trda noč. Po judovskem štetju je bil to že drugi dan. Zato so služabniki dejali, da je mrzlica odnehala včeraj ob 7. uri, kar je bilo v resnici isti dan popoldne ob eni, če se izrazimo po naše.

Jezus rekel: Tvoj sin živi. In veroval je on in vsa njegova hiša.

To je bil že drugi čudež, ki ga je Jezus storil po svojem prihodu iz Judeje v Galilejo.

JEZUS GOVORI V SINAGOGI

In Jezus se je vrnil v Galilejo v moči Duha; in glas o njem je šel po vsej okolici. Učil je v njih shodnicah in vsi so ga slavili. Govoril je: "Čas se je dopolnil in božje kraljestvo se je približalo; spreobrnite se in verujte evangeliju!"

In prišel je v Nazaret, kjer je bil vzrejen. Po svoji navadi je šel sobotni dan v shodnico in je vstal, da bi bral. Dali so mu knjigo preroka Izaija. Odprl je knjigo in našel mesto, kjer je bilo pisano: "Duh Gospodov je nad menoj, zato me je mazilil.

Poslal me je, da oznamim blagovest ubogim, da naznamim ujetnikom oproščenje in slepim pogled,

da izpustim zatirane v prostost
in oznamim leto božjega usmiljenja."

In zaprl je knjigo, jo dal služabniku in sedel; in vseh oči v shodnici so bile vanj uprte. Začel jim je govoriti:

"Danes se je to pismo uresničilo, kakor ste slišali".

Vsi so mu pritrjevali in se čudili besedam milosti, ki so prihajale iz njegovih ust.

JEZUS OZDRAVI OBSEDENCA

In zapustil je Nazaret in prišel v Kafarnaum, ki je ob morju, v pokrajini Zabulonovi in Neftalijevi, in se je tam nastanil; da se je spolnilo, kar je bilo povedano po preroku Izaiju, ki pravi:

"Zemlja Zabulonova in zemlja Neftalijeva, ob potu k morju, onstran Jordana, poganska Galileja — ljudstvo, ki je sedelo v temi, je zagledalo veliko luč; in njim, ki so sedeli v deželi smrtne sence, je luč zasvetila."

In jih je v soboto učil in strmeli so nad njegovim naukom, zakaj njegova beseda je bila polna oblasti. V shodnici pa je bil človek, ki je imel nečistega duha, in je zaklical z močnim glasom: "Pusti! Kaj imaš ti z nami, Jezus Nazarečan? Si prišel, da nas pogubiš? Vem, kdo si — svetnik božji."

Jezus mu je zapovedal: "Umolknj in pojdi iz mjega!" In hudi duh ga je vrgel na sredo in odšel iz njega in ga ni nič poškodoval. Groza je obšla vse in govorili so med seboj: "Kakšna je ta beseda, da z močjo in oblastjo ukazuje nečistim duhom in odhajajo?"

In širil se je glas o njem po vseh krajih in okolici.

Da je bil uradnik Jud, je samo po sebi jasno. Saj je bil tudi Herod Jud. Pozneje izvemo, ud sta dva taka visoka uradnika imenovala Kuza in Manahen.

V NAZARETU V MESECU MAJU

Po vseh mestih in vaseh so imeli Judje "shodnice" ali sinagoge za molitev in pouk. Niso bile nekej takega kot tempelj v Jeruzalemu, le nekatere učilnice, kjer se je pa tudi molilo. Med tednom so učili v njih mladino, ob sobotah so se v njih zbirali odrasli. Brali so iz prerokov in bolj učeni so razlagali. Tisto soboto je bil v shodnici tudi Jezus. Ko je prišel čas, se je ponudil, da bo navzočnim bral iz prerokov. Po kratkem branju je razlagal.

Jezus bere iz preroka Izaija napoved, kako ljudomil bo nastop obljubljenega Mesije, kadar pride. Ta napoved je bila Judom dobro znana, čisto nova pa je bila Jezusova razlaga, ki je kar naravnost povedala: Jaz sem Mesija! Jaz sem vaš kralj, od Boga maziljen, jaz sem tisti, ki bo uvedel na svetu novo kraljestvo, kraljestvo milosti. To svoje kraljestvo primerja judovskemu "jubilejnemu letu", v katerem je vsak Jud dobil nazaj izgubljeno posest in so se vse neenakosti izravnale.

Nazarečani poslušajo, se čudijo, navdušeni so. Jezus pa ve, kako bo dobrega pol leta pozneje — isti ljudje ga bodo hoteli ubiti. Tako je obveljala njegova napoved, da v domačem kraju preroka ne sprejmejo z veliko vero.

V KAFARNAUMU OB GALILEJSKEM MORJU

Kafarnaum je bilo mestece tik ob jezeru, skozi katero teče reka Jordan. Jezero je tako veliko, da so mu rekli "morje." Leži v središču Galileje. Ob njem je bilo živahno kupčijsko življenje, ribolov itd. Na vzhodni obali so bili naseljeni mnogi pogani, pomeščani z Judi, in to že od časov kralja Salomona. Darni prerok je napovedal, da bo tudi "pogamska Galileja" videla luč. V prihodu Jezusovem v ta kraj vidi evangelist izpolnitev napovedi.

Tudi v Kafarnaumu, ki je postal zdaj Jezusov drugi dom, je zahajal v shodnico. In je prišlo do dogodka, ki ga beremo tu na levi strani. Hudič je imel veliko oblast nad ljudmi v tistih časih, bilo je dosti obsedencev. Iz tega obsedenca je govoril hudi duh sam in očitno pripoznal, da je Jezus od Boga poslan z namenom, da bo uničil hudičevo oblast. Imenuje ga naravnost — svetnika božjega. Razumel je torej Jezusovo poslanstvo bolje nego Judje. Vedel je, da se borba ne bo vršila za svetne dobrine, ampak za oblast nad dušami. Greh je Jezusov sovražnik — in obratno. Jezus mu je ukazal molčati in ga izgnal. Ni maral od njega pričevanja o sebi. Tistim, ki so videli čudež, je bil Jezusov mogočni nastop dovolj pričevanja. Zato so dogodek razglasili na vse strani.

ORLOVSKI SPOMINI

IZ LEŠČEVJA

Spisal brat Nardžič

(Nadaljevanje)

Božji grob

ZA GOD SV. JOŽEFA je bilo napovedano skupno sv. obhajilo vseh Orlov. Naši fantje so bili takoj pripravljeni. Saj bo obenem za veliko noč!

Cerkvenih slovesnosti so se vedno radi udeleževali. Čutili so, da je njihov kroj posebno prazničen, kadar stopi v službo Najvišjega. Pri procesijah so imeli častno mesto in so prav lepo nastopali.

V velikem tednu so stražili božji grob. Vsako uro sta stala po dva v najstrožjem pozoru pred Najsvetejšim. Na vernike je ta častna straža prav spodbudno vplivala.

"Ti fantje se bodo končno le naučili, kako se je treba vesti v hiši božji." Take in podobne opazke je bilo slišati med ljudmi.

Dva sem posebej opazoval na straži pred božjim grobom.

Tik sebe sta imela vsak po enega na les naslikanega evangeljska stražnika z dvignjeno sekuro. Ta dva moža sta bila od nekdanj moja dobra znanca. Ko sem bil prvič kot otrok pri božjem grobu, smo se spoznali. Postali smo si takoj veliki prijatelji, da sem imel z njima več opraviti kot s samim Gospodom Bogom. Pa tudi pozneje ju nisem nobeno veliko noč prezrl.

Poleg orlovske častne straže sta se mi zdela grdogleda možakarja še bolj huda. Naravnost v oba Orla sta imela oči uprte in hudo grozeče sta dvigala svoji sekiri.

Orla pa nista nič videla. Strmela sta vsak na svoje določeno mesto v božjem grobu in imela vsako mišico na vajetih. Še trepalnice se jima niso smele samovoljno gibati. Vsaka poteza na obrazih je razodevala neomahljivo misel: Vzdržati tako do konca ure!

Pa ni bila majhna reč! Če hočeš vedeti, kako dolga zna biti ura, pojdi in poskusi!

Stražnik na desni živo čuti to dolgost. Prsti leve roke mu krčevito grabijo rob pri surki. Čeljusti se mu strastno stiskata, obraz mu je poblebel, potne srage odsevajo z njega pri plamenu sveč v mrtvaškem sijaju. Oko mu zdaj strmi kot prikovano v določeno smer, zdaj blodi kakor v skrbeh po tesni okolici — — —

Le nekaj hipov sem opazoval. Zdelo se mi je, da se vsa ta prikazen odbija name in na meni ponavlja. Stražnik vztrepetal — lahen vzdih in že se je zgrudil k nogam tovariša — — —

Okoli groba je završalo. Dvignili smo ga in odnesli na zrak. V nekaj minutah se je osvestil. Neizrečeno ga je bilo sram. Huje se mu nisi mogel za-meriti, kot če si ga kdaj pozneje vprašal: Kako je pa bilo tisto tam pri božjem grobu — — — ?

Težka spoved

Tisto leto smo imeli Orli še enkrat skupno sv. obhajilo. Ne vem več, kakšna prilika je bila. Zadelo je hujše, ker ni bilo obenem — za veliko noč!

Dan poprej srečam enega naših fantov v Ljubljani. V praznični obleki je taval po ulicah.

"Oho, kaj pa ti postopaš po Ljubljani! Ali si prodal par volov?"

"A, kaj še! Saj vidiš, zda nimam verig čeramo!"

"To se mi ravno čudno zdi. Menda nisi prišel pohajkovat, ko imaš doma polno dela."

"Res ga imam. Ampak ta orlovska stvar! No, pustiva to!"

"Kaj? Orlovska stvar? Ta naj bi te privedla v mesto? Kdaj si pa postal tak orlovski gorečnik?"

"E, gorečnik nisem bil in ne bom. Ampak ko sem že zraven, moram držati — dokler bom."

"Dobra je ta. Ti si mož! Toda ne posveti se mi v butici, kaj ima danes v Ljubljani Orel."

"Saj nima. Nič takega nisem dejal. Pri miru me pusti. No, pa če že hočeš... Saj vem, da mi ne boš dal miru. K spovedi sem prišel za jutri."

"A, a? No, vidiš! To je pa lepo od tebe. Na božjo pot, takorekoč. Na romanje. Ampak taka čmernost zavoljo tega? Saj menda nisi farizej."

"Prav zato, ker nisem! Že od ranega jutra sam to premišljujem, zakaj moram k spovedi. Nekdaj smo šli lepo za veliko noč in mir besedi. Zdaj se pa kar na lepem izmislijo."

"Za misijon si pa že tudi šel?"

"No, tisto tudi. Pa to je bilo na svete čase!"

"Vidiš! Sedaj je pri nas misijon!"

"Kakšen?"

"Orlovski..."

Trenutek je pomislil. Vprašujoče me je pogledal, če sem zinil le grobo šalo, ali mu hotel v šegavih besedah povedati dober nauk.

Pa sva se oba prav iskreno zasmejala. Bil sem ponosen, da sem tako na kratko toliko povedal. Oni me je ošteval:

"Ti in tvoje večne pridige! Jaz ti pa kar naravnost povem: k spovedi nikoli ne grem rad."

"Jaz tudi ne. Ampak pravijo, da je dobro."

"To vem sam, pa naj pravijo ali ne pravijo."

Potreben sem, ne rečem. Je pa to zame najhujša pot. Vse jutro že hodim okoli in tuhtam, ali naj grem k spovedi ali odstopim od Orla?"

Moral sem se mu hudo smejati.

"Ta je pa res moška! Ali ne najdeš tretje poti?"

"Kakšno le?"

"Pojdi k obhajilu brez spovedi!"

"Ne bodi nor! Jaz — brez spovedi k obhajilu? Če bi bil tak svetnik, bi se ne bal stopiti v spovednico."

"Pa ostani pri Orlih brez spovedi in obhajila. Zapodili te ne bodo."

"Tudi s tem ne bo nič. Če bodo vsi drugi šli, ali naj jaz izostanem? Ne, toliko moža sem pa le. Če danes ne bom pri spovedi, me ne boš več videl pri Orlih."

"Tako je, moška beseda! Saj sem že rekel, da si mož. In prav zato, glej, stopi tukajle k frančiškem in opravi. Boš videl, kako boš potlej vesel in

dobre volje. Bolj ko se obotavljaš, teže bo. Pa spovedniku povej, da si pokoro že opravil, ko si brez potrebe tako dolgo trapil svoje zajčje srce po ljubljanskih ulicah. Bolj usmiljen bo s teboj."

"Tebi je lahko. Iz vsega norce briješ."

"Ne, ne, prav resno govorim. Le hitro stopiva. Ko boš ti na žerjavici, bom jaz molil očenaš za dober uspeh orlovskega misijona..."

"Samo en očenaš? Fant, tako hitro pa jaz ne opravi. Rajši imam, da ostaneš zunaj in ne šteješ minut, ko se bova s spovednikom kregala."

"Ne boj se. Za velikim oltarjem te počakam. Glej, vrsta je še kar dolga."

Več nisva govorila, bila sva že pri kropilnem kamnu.

Res mi je postalo že kar dolgčas v lovretanski kapeli, ko je prišel. Z žepno ruto si je otiral potne srage. Drugi dan je pa bil med nami vsemi najbolj vesel.

(Pride še.)

B O Ž I Č N A

*Nocoj, nocoj je sveta noč,
prijatelji vstanimo,
vstanimo, pokleknimo
in počastnimo božjo moč!*

*Poglejte božje angele,
iz rajske svetle line
prišli so med trpine
in mir pojo v srce.*

*Jih vidite? Ob sakem nas
po eden se postavlja
in vsakega pozdravlja
njegov nebeški glas:*

*"Jaz Misel materina sem!"
"Jaz Skrb trpeče žene!"
"Jaz dece nebogljene
Ljubezem, ki gre v Betlehem!"*

*O, Angeli, pozdravljeni,
ostanite med nami —
nocoj na trdi slami
se v vsakem srcu Bog rodi!*

"DRUŽINA".

Prenovljena farna cerkev v Knežaku

G. župnik Viktor Berce se najlepše zahvaljuje rojakom v Avstraliji, ki so s svojimi darovi pripomogli k vsestranski obnovi cerkve. Ostalo je precej dolga, nadaljnji darovi bodo hvaležno sprejeti.

Izpod Triglava

TUDI DVE RAZSTAVI so priredili v Ljubljani v zvezi s proslavo 500 letnice škofije. Prva je pokazala slovenski bogoslovni tisk vse od leta 1462 — 1962. Z velikim trudom so prireditelji spravili skupaj stare knjige raznih pisateljev, ki so bili že kar pozabljeni. Na tej razstavi so njihova imena na novo zablestela in z njimi njihova dela. Druga razstava je pokazala cerkveno umetnost. Do veljave so prišli na njej arhitekti, slikarji, kiparji, livarji, vezilje itd. Posebno so prišla do poudarka odlična dela arhitektov Plečnika, Vurnika in drugih. Obe razstavi sta zbujali veliko pozornost vernega in nevernega občinstva.

CERKVENI KONCERT v stolnici, ki je bil tudi na programu za proslavo petstoletnice, je pokazal prerez slovenske cerkvene glasbene umetnosti od Gallusa preko Riharja do Försterja, Hugolina Sattnerja in še novejših. Pri tem koncertu je sodeloval tudi slavni tenorist dunajske opere, znan tudi v Avstraliji: Anton Dermota. Poživil je spomine na tiste čase, ko je začel svojo kariero prav na koru ljubljanske stolnice kot učenec tedanje orglarske šole.

V **KRANJU** je slavil železnomašniški jubilej v letošnjem poletju vpokojeni katehet dr. Alfonz Levičnik. Od njegove nove maše je poteklo 70 let! Pri častitljivi starosti 93 let je še ves svež in pri dobrem zdravju.

NOVO SMUČARSKO SKAKALNICO gradijo v Bovcu ob gornji Soči. Tako bo skakalnica v Planici dobila sestro na slovenskem ozemlju, lep gorski kot ob planinski Soči bo pa še bolj zaslovel po širokem svetu.

EDVARDU KARDELJU ni neznano, da mnogi državljanji že vnaprej kritizirajo načrt nove ustave, ki zopet predvideva politično življenje v državi brez političnih strank — razen ene same. Kardelj je to kritiko "pobil" v ljubljanskem dnevniku, kjer je zapisal: **Zelo zastarelo pojmovanje je**, da bi morala naša ustava predvidevati klasični večstrankarski buržoazno — demokratični politični sistem."

"**ODKUP ZDRAVILNIH ZELISČ**, gob, borovnic, malin itd. je vsako leto manjši kljub močni reklami odkupnih podjetij. Na podeželju je vedno manj ljudi, ki bi se s tem ukvarjali, in lahko se zgodi, da bo ta gospodarska panoga v kratkem popolnoma izumrla, če ji ne bomo znali najti ustrežne rešitve." — Tako je potožil slovenski tisk v preteklem poletju.

SLOMŠEK PROGLAŠEN ZA SVETNIKA? Delo v ta namen so hoteli začeti ob 50letnici Slomškove smrti 1.1912. Preprečila ga je svetovna vojna. Dejansko ga je začel šele škof dr. Andrej Karlin 1.1926 in škofijsko cerkveno sodišče ga je letos zaključilo. Vsi dokumenti so bili poslani v Rim in tam se bo odločilo, kdaj se bo začel paški proces za Slomškovo beatifikacijo.

POKLICNIH LOVCEV je v Sloveniji nad 11,000. Njihova lovišča znašajo skupno nad milijon hektarov. Od aprila 1961 do aprila 1962 so postrelili 330 jelenov, pri življenju so jih pa pustili 37,400. Zajcev je padlo 51,999, živi jih še 71,700. Fazanov je pretilo kri 39,670, obdržalo jo je pa 71,100. Divjih petelinov so krogle pobile 186, ostalo jih je pa še okoli dvakrat toliko. Kozorogi so padli 3, ostalo jih je še 39. Medvedov so pospravili 6, pa jih je še vedno 250. Gamsov je šlo rakom žvižgat 678, toda 7,000 jih še žvižga lovcem in na korajžo kliče. Jerebic je po slovenskih poljih najmanj 40,700, koliko so jih postrelili, pa nismo nikjer brali. Pa tudi če bi brali, bi si ne upali priseči, da so številke do pičice točne. To velja tudi o vseh zgoraj navedenih številih. Res je, 11,000 lovcev, ki štejejo divjačino, je impozantno število. Toda kdo ve, če niso na primer kako jerebico dvakrat šteli?

O TRGATVI ali "bratvi" je list DRUŽINA v Sloveniji objavil zanimivo razpravo. Beneški in ponekod primorski Slovenci pravijo trgatvi "bendima". Na štajerskem imajo bratev ali branje in tisti, ki so z njo zaposleni, se imenujejo "berači". Rabijo posebne nože, ki jim pravijo v Brdih "kljukci", drugod pa "vinjeki". Trgači so navadno zelo veseli. Pojo in vrsikajo in zbijajo šale, da je kaj. Radi pomagajo tudi trgačem v sosednji gorici. Na štajerskem si "berači" radi oponašajo grbe, ki jih ima v Slovenskih Goricah vsak vrh in vsaka graba. Takim grbom vzdenejo imena kakor: kokot, žaba, rak, repa, oreh, lešnik, grozd, klobasa itd. V rimanih verzih s temi dmisljami drug drugega "štenkajo" in se dražijo malo za šalo, malo zares.

ŠMARA GORA pri Ljubljani je v nedeljo 7. oktobra praznovala 250letnico sedanje veličastne cerkve. Poprej je stala vrh gore majhna cerkvičica, kamor so verni Slovenci romali že od 12. stoletja, torej kakih 800 let. Tudi danes je Šmara gora še romarska in božjepotna točka, čeravno jo skušajo spremeniti samo v izletniško zanimivost. Vedno je pa še dosti takih, ki si jemljejo k srcu Prešernove verze: Vi, ki hodite na sveto Šmarno goro, blagor vam!

IZPOVEDOVANJE VERE je po novi ustavi "zasebna stvar državljana in je svobodno". Tako pa sledi dodatek: "Zloraba vere in verske dejavnosti v politične namene je protiustavna." Tudi ta dodatek se sam na sebi lepo bere, skoraj tako lepo, kot prvi stavek, ki zagotavlja svobodno izpovedanje vere. Toda dodatek se da nategniti kot gumilastika. Če duhovnik v nasprotju z ustavo podarja na primer neločljivost krščanskega zakona, ali ni to zloraba vere v politične namene? Pojdi kašo pihat!

GREGOR MAČEK je bilo ime slavnemu sloveskemu stavbeniku, ki je pred približno 250 leti pozidal ljubljanski rotovž in mnoge cerkve v ljubljanski okolici ter drugod. Njegove ime je spet prišlo na dan o priliki, ko je farna cerkev na Igu pod Krimom letos praznovala svojo 250 letnico. Tudi to cerkev je namreč postavil stavbenik Gregor Maček. Po 250 letih je prišel na svet v Canberri spet en Gregor Maček, ki je pa zdaj že Gregec. Bo treba še počakati, da vidimo, kaj bo ta možakar nekoč postavljaj in se zraven "postavljalh".

MOKA IN MLEKO sta se podražila z uradno naredbo oblasti z dnem 4. septembra. Cena moki je poskočila od 80 din na 102 din. Torej za 27 procentov. Oblast je utemeljila pomanjkanje hrane. Mleko pa stane sedaj 68 din liter. Povišanje cene moki je ljudi močno razburilo, pomagati si pa ne morejo. Kruh je še vedno v Sloveniji podlaga vsej prehrani. Pa je vedno težje priti do njega, ko cene rastejo, zaslužek pa gre rajši navzdol kot navzgor.

Grahovo na Notranjskem pozimi
z ostanki med vojno požgane cerkve

ŠTEFANOVANJE V SYDNEYU!

ZVEČER V SREDO 26. DECEMBRA. — PADDINGTON TOWN HALL.

Več na strani 379

ALI NAJ SE "ČISTOST" ŠE IMENUJE MED NAMI?

(Konec)

Sveti Pavel je nekoč zapisal: Nečistost in umazanija naj se med vami niti ne imenuje. Hotel je pač reči: Ne klafajte, da vas umazane besede ne zavedejo v kaj hujšega.

Nekje je bilo brati, da danes mladi ljudje zardevajo, če jim kdo očita — čistost... Ob klafanju pa ne!

READER'S DIGEST — gotovo nič "pridigarska" publikacija — ima dolg članek o ČISTOSTI. Preberi, če se ne bojiš, da te oblije rdečica! — Piše neka Margaret Cuklin Banning: The Case for Chastity.

RES JE SPLOŠNO SPREJETO MNENJE, da nasilno tlačenje nagonov nikomur ni koristno. S tega vidika mnogi zagovarjajo sprostitev spolnosti tako ali tako. Nič nečistega ne vidijo v tem. Pozabljajo pa, da ta reč prav tako deluje od nasprotni strani. Naj se nečist človek še tako postavlja, češ kako svoboden je, vendar mora svoj nagon neprestano tlačiti. So kraji in časi, ko si sprostitev ne more privoščiti. Nečistnica se v čedni družbi počuti samotno in vendar ne more iz nje, kadar bi hotela. Rada bi prišla skupaj s tisto osebo, pa se mora zatajevati. Sprva je morda tako prikrito hrepenenje nekak romantičen užitek, toda kmalu hudo zagreni. Dekle postane zamerljiva, nestrpna, svojo skrivnost težko nosi, pa se obenem bolj in bolj boji, da njeno razmerje pride na dan. Živci trpijo in škoda se dela.

Kajpada, lahko se končno poročita. Kljub temu sama sebe varata. Nastopila bosta življenje polno odgovornosti, življenje, ki zahteva veliko prilagoditev drug drugemu. Naložila si bosta težko breme, ki ga nalaga zakonsko življenje — pa vse to brez pričakovanja nečesa novega, dasi prav to pričakovanje slajša težo odgovornosti v zakonu. Ne bo dolgo, ko bosta drug na drugega ljubosumna, zakaj zavedata se, da sta oba izvežbana tihotapca ljubezni.

Bati se je, da se bo tak zakon razbil. On je najbrž njo nekoč le nekako mimogrede pobral, verjetno ni bila prva, tudi zadnja bo bolj težko. Ona se tega nehotе zaveda in nima nič pravega čuta do njega. V prepričanju, zmotnem ali resničnem, da jo on vara, se tudi sama — včasih iz golega obupa — vrže drugemu v naročje. To ji da vsaj trenutno zadoščenje, češ da ni manj vredna kot on. Kako naj bo kaj sreče v takem zakonu? Prave ljubezni nikoli

dosti bilo ni, zdaj je še tista usahnila. Spolni nagon je pa ostal — išče si zadoščenja drugod.

Spet se bo seveda reklo: "Ah kaj, ljudje danes gledajo ne take reči vse drugače kot včasih!" Že mogoče, da drugače gledajo, sam zase si pa nihče ne želi takega življenja, dokler ni podlegel nizkotni strati. Potem se mu zdi prepozno, pada naprej, prave sreče v takem življenju za nikogar ni.

Ne varajmo se: Moški si še vedno rajši izbirajo neveste med nedotaknjenimi dekletimi. Tako je bilo odnekaj, pa je še danes. Naj se fantje v naših dneh še tako širokoustijo, da jim je vseeno, kakšna je. Če jo mislijo zares ljubiti, ne marajo, da bi je poprej kdo drug izrabljaj. Tako ostane za vse čase res, da si dekle z lahkomišelnostjo pripravljeno čistostjo nakočlje trd in nesrečen zakon, če se poroči.

Ako spolni odnosi med moškim in žensko niso v popolnem medsebojnem zaupanju, so nujno škodljivi. In kako rado to zaupanje splahne, ko se poleže žareča starst! Nesreča je tu — razen če človeka drži nad vodo versko ali vsaj kako filozofsko prepričanje, ki mu kljub vsemu kaže na vrednost življenja.

Mladim ljudem, tistim, ki jih preganja zaenkrat samo še neugnana radovednost, pa tudi takim, ki so se že zabarikadirali za obrambne zidove, je treba pomagati, da te reči vedo in si jih vzamejo k srcu. Ne bomo jih ostro oštevali, ne bomo kradli pravice do pametne ljubezni. To ne. Pač pa jih skušajmo prepričati, da si s prelamljanjem naravnih postav, ki zadevajo zdravo zakonsko življenje, sami nakopavajo kazni, ki jih bo prej sli slej zadelia — brez našega poseganja v njihove "privatne zadeve."

Večina fantov in deklet načelno ne mara nečistosti. Globoko v srcu si žele zvestobe za bodočo ženitev od obeh strani. Žele si idealov, ki bi jim kazali pot do tega cilja. Če drugega ne najdejo, vsaj tega naj se zavedajo, da je v vsakem fantu in dekletu, ki bosta nekoč mož in žena, zaprta usoda vsega človeškega rodu, ne le njuna osebna. Vsak izprijen poedinec omadežuje vso družabno harmonijo.

Navedla sem v tej razpravi argumente za vrednost čistosti iz znanosti, zgodovine in človekove duševnosti. Kaj drugega naj še rečem razen: Starejši, starši in drugi, posredujte poznanje teh reči svojim mlajšim, da jih utrdite v njihovem odporu zoper razbrzdanost, ki jih obdaja od vsepovsod!

DRUŠTVENE VESTI

ZARES SMO SE POTRUDILI, da smo dovolj zgodaj napisali pismo Miklavžu in ga naprosili za obisk in lepa darila. Odzval se je rad in prišel zelo zgodaj, že v soboto 1. decembra, da bi ne zmanjkalo časa za obiske po drugih naselbinah. Prinesel je zvrhan koš daril. Vsi smo ga bili veseli, posebno pa otroci Slomškove šole v Cabramatti. Zbrali so se pred Miklavžem v lepem številu tudi zato, ker je bil tisti dan tudi zaključek prvega leta slovenske šole.

Miklavž je vse otroke pohvalil in jih obdaril. Po njegovem odhodu so prejeli iz rok p. urednika MISLI lepa spričevala s Slomškovo sliko, ki jih je založilo Slovensko društvo Sydney.

Nato je predsednik društva najboljšim učencem in učenkam razdelil nagrade. Prvo je prejela Zdenka Klemenc, drugo Marija Verzelj. Nadaljnje nagrade so prejeli: Zlatka Ratko, Mara Pirjevec, Marjan Mikulan, Zlatka Berke, Zlatka Žeks in Mici Vuk. Za najboljši spis je pa šla nagrada Zvonku Klemencu.

Prav tako se je društvo spomnilo učiteljev Slomškove šole, ki poučujejo po skupinah, ter jim poklonilo majhne nagrade.

Tako se je društvo skušalo oddolžiti vsem, ki se trudijo za uspehe slovenske šole v Cabramatti. Prianje gre kajpada tudi staršem, ki pogosto le z velikimi žrtvami morejo poslati otroke v šolo. Upamo, da so se čutili poplačane, ko so videli, da Slomškova šola otroke slovenskih staršev lepo povezuje. Upajmo, da bo mogla šola prihodnje leto nadaljevati svoje delo in posredovati otrokom dediščino, ki so jo njihovi starši prinesli s seboj iz domovine in bi jo radi posredovali svojim malim. Slomškova šola jim pri tem po najboljših močeh pomaga.

Božični prazniki so pred durmi in kmalu bomo stopili tudi v novo leto z novimi upi in novimi načrti.

Naj na tem mestu vsem rojakom,
zlasti članom in članicam našega društva,
ter vsem društvom po širni Avstraliji
izrazimo iskreno voščilo
za blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto 1963!

Dragi rojaki! Ko se nam bo o božičnih praznikih tožilo po snegu, po dragih domačih in nekdanjem lepem praznovanju v domovini, ko vas bo pri polnočnici poživila slovenska božična pesem in boste na njenih krilih pojadrili v duhu tisoče milj daleč pod rojstni krov —

ne pozabite, da ste vsaj košček te domače lepote prinesli s seboj v svojih sreih čez široko morje. Prinesli smo jo, da se ob njej grejemo in iz nje črpamo potrebnih sil v težkih urah življenja v tujini.

Tudi na Cerknjskem jezeru "čolnič plava sem ter tja".

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Božič prihaja

Vsi otroci nestrno pričakujemo božične praznike in počitnice. Za Božič je v Avstraliji vroče; celó kopljemo se. Pa se spominjam, kako smo obhajali Božič doma na Prekmurju. Tam je bila zima. Na sveti večer smo postavljali jaslice in krasiли božično drevo, ki je bilo iz smreke. Potem smo šli v cerkev k polnočnici. Zjutraj smo otroci bežali gledat, kaj nam je prinesel Jezušček.

Tudi v Avstraliji gremo k polnočnici, pa tu je zelo vroče. To mi ne gre v glavo. Tu nimamo tako lepega božičnega drevesca kot smo ga imeli na Prekmurju. Je samo bor, ker smreke tu ni. V Avstraliji dobim večje darilo. Toda ko se spomnim na mrzli Božič doma, ko smo po snegu s svetilkami v roki šli k polnočnici in poslušali lepo petje, si mislim, da je Božič na Prekmurju bil dosti lepši kakor tukaj. — **Tonček Ternar**, St. Albans, Vic.

Miklavž je blizu

Dragi otroci, pridni bodite vsi, ker prihaja Miklavž iz daljne vasi. S sabo ima parkeljne, ki imajo roge in veliko šibo, da bodo natepli poredne otroke in jih dejali v ogromni koš, ki ga bodo vrgli v prepad. Pridne otroke pa Miklavž obdari.

Tako smo slišali praviti. Jaz, moja sestra Ivanka in brat Slavko smo si zapomnili. Ker pa v Avstraliji nismo še nikoli videli Miklavža in parkljev, smo zelo radovedni, kako bo to, ko Miklavž pride letos med nas v Melbourne. Vsi trije upamo, da ne bomo prišli v koš. Skušamo biti pridni. Zato tudi vam, otroci, pravim: Bodite pridni vsi in

dobili boste darila, ko bo Miklavž prispel do naše vasi! — **Helena Cvetko**, Melbourne.

Zakaj hodimo v Slovensko šolo

Učimo se materinski jezik pravilno pisati, čitati in govoriti. Hvaležni smo našim učiteljem, da nas tu v tujini učijo. Mnogo lepega so nas že naučili: lepih pesmi, ki jih že znamo lepo zapeti, počasi že pišemo in čitamo; tudi lepega vedenja se učimo, spoznavamo našo rojstno domovino, kjer sta se rodila moj atek in mamica in tudi jaz. Mor-da bom enkrat obiskal dedeka in babico. Pa bi rez gledali da znam slovensko govoriti, saj vejo, da hodim v angleško šolo, kjer se ne učimo slovensko. Povedal bi jim, da tam daleč onkraj morja je malo mesto Cabramatta, tam sem se učil. Da bom pa to lahko rekel, se moram še dosti učiti. Zato hodim v slovensko šolo. **Zvonko Klemenc**, Guildford

Prvič v domovini staršev

Sem učenec slovenske šole v Melbourne, **Aleksander Drezga**. Ne znam še sam dobro pisati slovenski, naprosil sem mamo, da mi je pomagala. Napisal bi rad spomine na potovanje po Jugoslaviji in posebej po Sloveniji, ko sem bil tam lansko leto s starši in malim bratom Andrejem.

Mož atej in mama sta državljana Avstralije, pa sta po več letih zaželela videti svoj rojstni kraj. Tako smo se odpravili in odpeljali proti Evropi. Na brodu je bilo zelo lepo, saj smo imeli vse, tudi dovolj družčine. Imeli smo tudi razne zabave in športe. Govorili smo samo angleško, razen mi med seboj.

Čas je hitro tekkel in kmalu smo bili v Trstu. Tam se mi ni nič dopadlo. Najbrž zato, ker je mama zmerom rekla: Da bi bili že enkrat čez mejo! Jaz sem pa ugibal, kaj bo tam na oni strani meje. Potem smo kupili avto in se z njim odpeljali čez. Pa na oni strani meje mi je bilo vseeno. Ne vem, kako sta moj atej in mama čutila.

Drugi dan okrog poldne smo prispeli na dom mojega ateja. Tu so nas vsi sprejeli z odprtimi rokami in solznimi očmi. Moja stara mama je najbolj jokala, saj mojega ateja 23 let ni videla. Moja mamó, mene in Andreja pa prvič. Skrbelo jo je, kako se bomo razumeli, pa je bila vesela, ko je videla, da vsi znamo jezik staršev.

(Dalje drugič.)

NAJBOLJŠE ŽELJE ZA LEP BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

pridnim učencem slovenske šole in vsem
kotičkarjem!

Anica Srnc

HUDIČ NAPREJ — HUDIČ NAZAJ

Mirko Nagaja

ŠE NEKAJ MORAM NAPISATI iz časov, ko sem stanoval v slovenskem hostelu p. Bazilija v Kew. Fantje smo včasih malo kleli, včasih pa tudi kar precej. Pater pa ni maral kletve. Če je kdo blizu njega zaklel, je kar zamižal in odmajal z glavo. Če je pa od daleč slišal kletev, je zavpil nad fantom: Sram te bodi, grdoba grda!

Navadno smo imeli vsak teden sestanke. Pater nam je naložil nekaj pametnih nasvetov, včasih nas je kaj pogrjal, večkrat pa samo na naša vprašanja odgovarjal. Enkrat je bilo tako:

Imeli smo fanta, Jože je bil, ki je znal res kar grdo kleti. Posebno, če se je razjezil. Pri sestanku mu je rekel pater:

"Ti, Jože, zakaj pa tako po furmansko kolneš? Ali ne bi poskusil tudi v kletev spraviti malo slovenske kulture?"

Jože ni razumel, pa mi druzi tudi ne. Samo debelo smo gledali patra.

"Kadar si jezen, zarobantiš takole: Tri sto tavžent črnih hudičev! Zakaj pa ne bi rajši rekel: Tri sto tisoč pisanih mačkov! Lahko verjameš, da bi to prav enako držalo".

Jože ni ugovarjal, pa tudi mi druzi ne. Na obrazih se je pa videlo vsem, da nas pater ni do konca prepričal. potem je vprašal Slavko:

"Ali mislite, da je to res tak greh, če kdo malo hudiča pokliče?"

"Ja, pa Jože jih pokliče kar tri sto tavžent..."

"Jaz nisem tak, hvala Bogu", je rekel Slavko. "Jaz rečem samo hudič nazaj, pa je opravljeno. En sam torej ni tak greh. Hvala za dovoljenje!"

"O ti lump, ti! Nič nisem dal dovoljenja. Pa še prav grdo zlagal si se zraven. Kako praviš, da kolneš?"

"Hudič nazaj".

"Ni res! Dobro sem slišal, da si rekel hudič naprej."

"Kakšna ušesa pa imate, pater! Vsi tu so za pričo, da sem rekel hudič nazaj. No, fantje, kdo je drugače slišal?"

Vsi smo dali Slavku prav, pa pater je trdil svoje.

"Povej, Janez, kako je rekel."

"Hudič nazaj."

"Ni res! Lažeš Hudič naprej je rekel." Zdaj pa ti povej, Lojze, kako je rekel."

"Hudič nazaj."

In tako je še druge spraševal, pa vsak je enako povedal. Pater je pa še vedno svoje trdil in nazadnje rekel:

"Če bi samo hudiča klicali, bi še ne bilo tako hudo. Hujše je, da zraven lažete."

Bili smo hudi in malo je manjkalo, da se nismo s patrom prav zares skregali. Preden se je to zgodilo, je pater zapisal na papir z velikimi črkami H U D I Č. Dvignil ga je visoko pred naše oči in rekel:

"Tu sem zapisal hudič naprej. Če bi zapisal hudič nazaj, kako bi se bralo?"

Gledali smo, kot bi nas bile same oči. Naenkrat je zavpil Jože:

"Tri sto tavžent č i d u h o v, da ima pater prav!"

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

V Paddingtonu:

Diana Koren, 13. oktobra, oče Rafael, mati Zora r. Kastelic, živijo v Erskineville. Botrovala Stanislav in Kerubina Raček.

Marija Jolanda Skruba, 20. oktobra, oče Anton, mati Martina r. Jezernik. Botrovala Stane in Marica Salobir. Živijo v Ultimo.

Franc Ivan Obid, 10. novembra, oče Franc, mati Emilija r. Franetič, živijo v Blacktownu. Botrovala Anton in Marija Franetič.

Franc Edvard Gorenc, 17. novembra, oče Branko, mati Pavlina r. Rudinščak. Botrovala Ivan in Olga Zlatar.

Misli, December, 1962

Leeann Mihela Menič, posvojenka, 25. novembra, oče Janko, mati Kata r. Cenčič. Botrovala Jakob in Anamarija Favot. Živijo v Vaucluse.

P o r o k e

V Paddingtonu:

Jože Žabar, doma iz Senice Levpe, in **Ana Valičič** iz Zadra. Dne 3. novembra.

Emil Kapelj iz Nove Sušice in **Vida Peterlin** iz Kosez pri Ilirski Bistrici. Dne 3. novembra.

Anton Rožič iz Vedrijana in **Olga Marsič** iz Trebez. Dne 3. novembra.

Alojz Sotlar iz Radeč in **Arister Kalaganis** iz Grèije. Dne 24. nov.

Iz Slovenske Duhovniske Pisarne N.S.W.

Službe božje

Nedelja 16. dec. (tretja v mesecu) **Leichhardt, cerkev sv. Jožefa** (Roseby & Thornley Sts.) ob 10:30. Pred mašo spovedovanje za Božič.

Nedelja 23. dec. (četrti v mesecu):

1. **St. Patrick, Sydney**, (Grosvenor St. blizu Vynyard postaje), ob 10:30. Spovedovanje za Božič pred mašo od 9:00 naprej.

2. **Villawood, Gurney St.**, ob 10:15. Spovedovanje za Božič pred mašo od 9:00 naprej.

3. **Hamilton-New Castle: Večerna maša**, pride p. Odilo, podrobnosti s posebnimi pismi.

Ponedeljek 24. dec., božična vigilija:

1. **Spovedovanje za Božič v Leichhardt**, (sv. Jožefa cerkev), ob 3:00 — 5:00.

2. **Spovedovanje v Paddingtonu** (St. Francis) id 6:00 — 7:00 zvečer (slovenski napis na spovednici).

IZ ROKAVA P. ODILA

Tri poroke v Paddingtonu

TRIJE PARI so prikorakali s svojimi svati v cerkev sv. Frančiška v Paddingtonu v soboto 3. novembra. Vse tri poroke smo opravili istočasno. Nekaj izrednega je bilo še to, da je nenadoma zadonela s kora slovenska pesem: Srce jaz ljubim presladko. Prislunili so tudi Avstralci, ki jih je bilo precej v cerkvi. Čakali so namreč na neko sveto poroko, ki je imela biti takoj za našimi. Slovenski pevski zbor je ob tej priliki nastopil zato, ker je eden od ženinov, **Emil Kapelj**, član pevskega zbora. Bilo je zanj veliko presenečenje in pozornost soplevcev ga je ginila do solz.

POLNOČNICA

Za naše polnočnice je cerkev sv. Patrika postala premajhna. Zato bomo letos imeli polnočnico v cerkveni dvorani fare sv. Benedikta na Broadway nedaleč od centralne postaje. Vhod iz ulice Abercrombie.

Prav tam se bo začelo spovedovanje ob 9:00, pa samo do 12:00. Ne odlašajte na zadnji hip!

Nedelja 30. dec. (peta v mesecu): **St. Patrick, Sydney**, ob 10:30.

WOLLONGONG

Nedelja 30. dec., peta v mesecu, je spet vaša! Služba božja kot po navadi ob 5:00 popoldne v katedrali ob morju.

Pred mašo spovedovanje od 3:30 naprej. Pridite dovolj zgodaj!

Novo leto 1. jan. 1963 (torek, božična osmina): **Leichhardt, sv. Jožef**, ob 10:30.

BRISBANE!

Ker letos ni med nami dr. Mikula, da bi prišel k vam za Božič, vas bo obiskal za novo leto p. Odilo Hajnšek.

Vse podrobnosti v dogovoru z njim.

Nedelja 6. jan. (sv. Trije Kralji): **Blacktown** ob 11:00.

Nedelja 13. jan. (druga v mesecu): **St. Patrick, Sydney**, ob 10:30.

Pevski zbor se pripravlja za polnočnico.

Letos bo za polnočnico, ki bo drugje kot sicer (v cerkveni dvorani fare sv. Benedikta na Broadway) pel moški pevski zbor. Tvrška Sutton nam je dala na razpolaganje nove električne orgle in iz njih bo naš pevovodja in organist Ludvik Klakočar izvajal čarobne božične melodije. Bo res užitek. Saj orgle nikoli tako milo ne pojo kot v sveti božični noči.

Zalostinka za pokojne.

Ko smo o priliki romanja v Liverpool prvo nedeljo v novembru imeli pobožnost za naše rajne, smo opravili vse po cerkvenih predpisih. Peli smo najprej ginljivo: "Reši me, Gospod, večne smrti" v slovenskem jeziku. Sledile so običajne molitve za mrtve. Nato se je oglasil moški pevski zbor in zapel v srce segajočo: Vigred se povrne. Mislili smo na drage pokojne, ki počivajo v tuji zemlji in one doma. Pobožnost smo zaključili s sveto mašo zanje. Dobro obiskano romanje k cerkvi Vseh svetnikov v Liverpoolu je zapustila med nami globok vtis.

Božične plošče je še dobiti

Kdor bi še želel imeti slovenske božične plošče z našimi lepimi pesmimi in toplo domačo besedo za ta čudoviti čas, naj se zgleda osebno ali pismeno na moj naslov: 66 Gordon St., Paddington. Plošče so velike in stanejo £ 2-10-0. Vsi jih lahko še dobite, ako si jih niste omislili že za lanski Božič.

Dušnopastirski obiski

V adventnem času mislim obiskati naselbini Canberro in Newcastle.

Canberra je na programu za prvo adventno nedeljo, **Newcastle-Hamilton** za četrto. Na obeh krajih bo večerna sv. maša ob 6., spovedovanje popoldne. Po službi božji sestanek v dvorani.

Slovence v **Wollongongu** bom obiskal v nedeljo po novem letu, ki bo peta v mesecu. Sv. maša v stolnici popoldne ob 5. uri.

Moj obisk v **Brisbanu** bo na novega leta dan. Sv. maša ob 6. zvečer. Vsem rojakom omenjenih krajev sporočim o svojem obisku še z osebnimi pismi.

Štefanovanje slovenske Karitas

TOWN HALL dvorana v Paddingtonu bo po daljšem času spet prišla do uporabe v slovenske namene. Večini naših ljudi je še močno v spominu, kako so se pred leti v velikem številu zbirali v tej dvorani za ŠTEFANOVANJE. Tako naj bo tudi letos, v sredo 26. decembra zvečer. Prijazno vas vabi SLOVENSKA KARITAS.

POVABLJENE NA POINT PIPER

GRIČEK POINT PIPER v Sydneyu ima prav na svojem svrhu DOM DUHOVNIH VAJ za žene in dekleta. Oskrbujejo ga nune frančiškanke. Lepo bi bilo, če bi ta kraj in njegove cilje spoznale tudi Slovenke.

D e k l i c e šolarke

Najprej so povabljene deklice od 8. leta navzgor. Zanje bodo na Point Piperju bolj počitnice kot duhovne vaje. Dali jim bomo nekaj pouka, nekaj zabave, učile se bodo slovenskih pesmi. Vsa oskrba v DOMU.

Kdaj? Od četrta popoldne do sobote zvečer v dneh 10. — 12. januarja 1963. Starši boste poskrbeli, da varno pridejo in varno odijejo. Vse drugo bo naloga tukajšnjih sester.

Za odškodnino bodo sestre rade sprejele prostovoljne prispevke.

Priglasite sprejema in pojasnila daje do 6. jan. 1963:

P. Bernard Ambrožič
6 Wentworth St., Point Piper.
Tel.: FM 1525

Starši v Sydney in okolici! Odločite se in napravite hčerkam to izredno veselje!

Žene in odrasla dekleta

Za te bodo prave duhovne vaje, vendar bosta tudi zanje dva dneva pomenila prijeten oddih v tihoti, premišljevanju, molitvi in nabožnem petju.

Kdaj? Od petka popoldne do nedelje zvečer v dneh 18. — 20. jan. 1963. Le odločite se, ne bo vam žal!

Vsa oskrba v DOMU. Za odškodnino enako kot za deklice.

Priglasite sprejema do 12. jan. 1963 isti kot zgoraj. Če bi do tega dne ne bilo dovolj priglasov, stvar odpade. Časa je dva meseca, da si uredite domače in službene zadeve in se priglasite.

Če se bo letošnji načrt za deklice in žene količkaj obnesel, bomo prihodnje leto misliti tudi na dečke, fante in može.

NEW SOUTH WALES

Sydney: — Razdrto na Razdrtem je naslov pripovedke, ki jo tu napišem za božične MISLI. Čevljar Trobec je prišel v toliko bedo, da bi rad svojo dušo zastavil. Hudič je to videl in porabil priliko. Naredila sta pismeno pogodbo: Natan Gobec, zasebnik v Globokem št. 13, se obveže, da bo skozi leto in dan dobavljal usnje Janezu Trobcu, čevljarju iz Nemške vasi št. 1, sedaj na Razdrtem, zato bo po preteku navedenega roka prišel po Trobca. Razdrto na dan sv. Matija 1799. Natan Gobec, Janez Trobec. — Čevljarju se je začelo dobro goditi. Obul je vse znance in rojake po nizki ceni, nabral si je dobrih del in imetja. Ko mine leto in dan, se pripravi na prihod hudiča. Na čevljarškem stolu čaka enajste ure, v roki drži star štebal, na mizi je blagoslovljena voda. Udari ura polnoči, na oknu se prikaže telečja glava, ki spregovori: Trobec, poznaš ta gobec? Čevljar se ne ustraši, vrže štebal v prikazen in vpraša: Gobec, poznaš ta trobec? Grozno je zatulila pošast, štebal se je razbil na tisoč kosov, prikazni pa že ni bilo več. Trobec je čevljaril dalje in imel lep mir pred hudimantom. Toda ko je prišla njegova ura, da je dal dušo iz sebe, ga je pri nebeških vratih čakal hudobec in kazal svetemu Petru pisano pogodbo. Dokazoval je, da je Trobec njegov, ker sta se tako pogodila, in drugič zato, ker je pogodbo prelomil. Trobec se pa spet ni ustrašil. Rekel je: Ni res in ni. Pravil mi je, da je

trobec njegov, pa sem mu ga pošteno vrgel skozi okno tisto noč. Prišel je pome en dan prezgodaj, ker letos je bil sv. Matija dne 25. februarja. Končno pa, le poglejte, gospod Sveti Peter, narejene pogodbe nisva podpisala, tu lahko sami vidite, da sva je s svojimi podpisi **razdrta**. — Sveti Peter je pogledal in bral: Razdrto dne 24 februarja 1799. Tako je bral in pokimal. Čevljar Trobec je šel v nebesa, hudiman lakotnik jo je pa nazarensko jezen pobral nazaj v pekel — **Silvin Tomšič**.

Twins Camp, Khancoban. Prvič se oglašam v MISLIH iz naše hribovske vasi. Moram povedati, da sem se nedavno mudil nekaj dni v Sydneyu zaradi bolne noge. V bolnici so me operirali in kmalu sem lahko spet odšel. V Sydneyu dosedaj nisem imel znancev, oglasil sem se najprej pri p. Bernardu na Point Piperju, on me je pa seznanil z ožjim rojakom iz bližine Komende na Gorenjskem, ki ima tudi moje ime. To je Janez Kern v Paddingtonu. On in jegova žena Albina sta me prijazno sprejela, kakor tudi Albinin brat Evgen Rojc. V kolikor nisem bil v bolnici, sem imel pri njih prijeten dom. Želim se jim iskreno zahvaliti, kakor tudi za obiske v bolnici, ki so mi pregnali vso dolgočasnost. Tu v Twins Campu je novo to, da si je znani Jože Urbas, ki je malo pred menoj rogovilil po Sydneyu, kmalu po povratku med nas zlomil nogo. Nekaj časa jo je moral pestovati, pa zdaj je že kar dobra. Drugih posebnih novic pa ne vem. Pozdrav vsem rojakom in vesel Božič! — **Peter Kern**.

SMRTNA KOSA V SYDNEYU

Smrtno se je ponesrečila dne 3. dec. zvečer v Auburnu ZVONKA KOCBEK, poročena, stanujoča v Granville. Nezgoda je prišla, ko je mož Ciril peljal ženo z dela. Nezavestno so prepeljali v St. Joseph's Hospital, Auburn. Po prejemu poslednjega maziljenja je po treh urah izdihnila. Tudi Ciril je dobil poškodbe na glavi in rebrih, pa je že toliko okreval, da je mogel na pogreb.

Pokojna je bila rojena v Nišu pred 33 leti. Starši so bili doma iz Postojne, žive pa v Mariboru.

Pokopali so rajno iz cerkve v Guildfordu na pokopališče v Rookwood. Sv. mašo in obrede je opravil p. Odilo. Zbralo se je lepo število slovenskih rojakov in avstralskih sosedov. Žalujočemu Cirilu so zlasti stali ob strani Voršičevi iz Auburna in Porškovi iz Guildforda. Vsi pa smo molili s Cerkvijo:

“Tvojim vernikom, Gospod, se življenje spremeni, ne pa uniči, ko jim razpade dom na zemlji, se jim pripravi večno bivališče v nebesih.”

★ Poroke je moja kronika zabeležila v Melbourne tri: Franc Saksida iz našega hostela je dne 10. novembra v kapelici Marije Pomagaj rekel "da!" Regini Budak. Ženin je iz Dornberka, nevesta pa iz Borutov, župnija Cerovlje v Istri. — Isti dan sta se pri Sv. Brigiti v North Fitzroyu poročila Franc Rob in Danica Horvat. Ženin je iz Murskega Središča, nevesta pa iz Zaveščaka, oba pa krščena v župniji Selnica. — Dne 24. novembra pa je bila pri Sv. Janezu v Clifton Hillu poroka Alojza Hojnika in Ljube Janžetič. Ženinov rojstni kraj se kliče Ješenca, Rače pri Mariboru, nevesta pa je iz Grduna (župnija Sv. Križ, Završje). — Dva slovenska para sta nedavno stopila pred oltar v Adelaidi, pa o njih žal še nimam podrobnejših podatkov. Pa drugič! — Vsem parom želimo obilico sreče na življenjsko pot!

★ Tu pa je za letos moj božični spored:

MELBOURNE: Spoved v St. Francis Church v mestu (Lonsdale & Elizabeth Sts.) v soboto 2. dec. od sedmih zvečer dalje (spovednica št. 8 na levi) — Spoved istotam tudi v ponedeljek 24. dec. od 3-5 popoldne. Na sveti ve-

čer spoved od 10 ure do polnoči v kapelici Marije Pomagaj v Kew, nato polnočnica na prostem, nato še ena maša. Pred polnočnico blagoslov jaslje, po drugi maši spovedovanje. — V nedeljo 30. dec. ob pol osmih zvečer pete litanije z blagoslovom pri Mariji Pomagaj v Kew. — V torek na Novo leto sveta maša ob 11 uri v Burnley.

ST. ALBANS: Božično spovedovanje v četrtek 20. dec. od 7.30 zvečer dalje. Pete litanije z blagoslovom na nedeljo 30. dec. ob 4:30 popoldne.

GEELONG: Božično spovedovanje v petek 21. dec. od 6. ure zvečer dalje v cerkvi Sv. Družine, Bell Park.

BALLARAT: Božično spovedovanje v sredo 19. dec. od 6. ure dalje v stolnici sv. Patrika.

MORWELL, Gippsland: Sv. maša na nedeljo 23. dec. ob 7:30 zvečer. Spovedovanje od 6. ure do maše in po sveti maši.

ADELAIDE, S.A.: Božična maša v cerkvi Srca Jezusovega v Hindmarshu ob 4. uri popoldne. Spovedovanje od 2 dalje v isti cerkvi in po sveti maši.

Vsem želim prav vesel božič! — P. Bazilij

BOŽIČNA PESEM

*Počiva Betlehem. Bedi poljana.
Razvesele pastirji se novice,
da v jasliah Bog leži, povit v plenice.
Do hlevca pot s krilatci je poslana.*

*Marija z Jožefom ob jasliah čuje.
Kako nocoj bogata je in srečna...
O, da bila ta sveta noč bi večna!
Devico zbor izvoljenih blagruje.*

*Nebeško Dete! K Tebi vsi bi radi,
da v naša srca milost se povrne —
poroštvo večne, angelske pomladi.*

*Piščali Tvoje bodo naj srebrne:
iz njih naj Tebi hvalnic vro zakladi,
dokler v svoj mir nas večnost ne zagrne.*

Ljubka Šorli

ZAKLJUČUJEMO ENAJSTILETNI "MISLI"

S pričujočo številko je z božjo pomočjo in dobro voljo naročnikov ter darovavcev za SKLAD spet en letnik zaključen.

Sredi januarja 1963 boste dobili prvo številko novega leta, če Bog da. Upamo, da boste vsi ostali listu zvesti in ga še komu priporočili.

Okoli 1. januarja boste prejeli KOLEDARČEK za 1963 skupaj s pismom in "povratno kuverto" za poravnanje naročnine.

Na drugem mestu v tej številki je zapisana prošnja, da nikar ne pošiljajte v tisti kuverti GOTOVINE, ampak le Money Order ali ček, ali pa dajte pismo vsaj registrirati. Vsekako pazljivo preberite OPOZORILLO na strani 367 pričujoče številke. Že vnaprej lepa hvala!

KOLIKO UR NAJ ČLOVEK DELA

KO JE BILA LETA 1886 ustanovljena Ameriška delavska zveza (AFL), se je postavila na stališče, da je za človeka "naravno", da osem ur dela, osem ur spi, osem ur pa porabi za jedačo, pijačo, družinsko življenje, razvedrilo in samoizobrazbo.

Povprečen industrijski delovni teden je bil takrat 70 ur. Leta 1900 so ga skrajšali na 60 ur, leta 1910 na 57, leta 1920 na 50, od leta 1940 pa je 40 ur, oziroma pet osemurnih dni. Konservativci, ki so bili proti postopnemu krajšanju delovnih dni, so napovedovali, da bo gospodarstvo zadela nesreča, delavci bodo pa nemoralno trošili čas za počitek. Trdili so, da satan vedno najde nepošteno delo za brezdelne roke.

Vendar niti krajšanju delovnega časa niti višanju plač ni sledila nesreča. Narasčajoča izurjenost in tehnološki napredek sta ameriškim delavcem omogočila, da so v osmih urah napravili več, kakor pa njihovi stari očetje v dvanajstih urah.

Kar se pa tiče zla, katero naj bi vrag našel za brezdelne roke, se zdi, da je satanu izpodletelo. Manj ur in več denarja ni pomenilo samo več in boljše hrano na mizah delavskih družin, temveč tudi več glasbe v njihovih domovih, več slik na stenah, več knjig v knjižnicah in boljše vzgojo za otroke.

Od leta 1938 so minimalno mezdo dvignili s 25 centov na uro postopoma na 40, potem na 75, nato na 1 dolar, zdaj pa znaša 1.25 dolarja. Povprečna urna mezda je danes veliko višja in znaša za tovarniške delavce 2.40 dolarja. Gospodarstvo zaradi visokih plač in krajšega delovnega tedna ni bankrotiralo. Nasprotno, vsakdo je imel korist: podjetniki, uslužbenci in javnost na splošno.

AFL-CIO si zdaj prizadeva, da bi skrajšala standardni delovni teden s 40 ur na 35 ur. Organizirano delavstvo pravi, da bodo še krajše ure in višje mezde tudi v bodoče pomagale doseči višjo raven blaginje in rešiti vprašanje brezposelnosti.

Državno združenje proizvajalcev se upira skrajšanju ur brez okrnitve mezd in pravi, da bo to zvišalo brezposelnost. Združenje delodajalcev napoveduje, da bo na milijone ljudi izgubilo službe, ker bodo podjetja, ki izkazujejo le skromen dobiček, bankrotirala. Ta podjetja ne bodo mogla več tekmovali, če se cena dela zviša, dobiček pa zniža. Družbe bodo skušale prevaliti dodatno ceno na potrošnika. To bo po njihovem mnenju povzročilo inflacijo.

Predsednik AFL-CIO George Meany te ugovore odločno odklanja. Meany pravi, da inflacija straši konservativce že dolga leta. Nevarnost ne preti zaradi inflacije, temveč zaradi stagnacije. Po njegovem mnenju preti gospodarstvu recesija in vedno večja brezposelnost. Potrebni so koraki, da se ta nevarnost odpravi. Skrajšanje delovnega tedna je po njegovem mnenju nujnost.

AFL-CIO se bo borila za 35-urni teden po zakonodajni poti in bo skušala prepričati kongres, da spremeni zakon o pravičnih delovnih standardih, enako pa tudi s kolektivnimi pogajanjimi. George Meany je realist in ne pričakuje, da bo kmalu dosegel krajši delovni teden. Meany priznava, da bo potrebna dolga in trda borba, kakršna je bila potrebna za skrajšanje delovnega časa tudi v preteklosti. Poleg tega je prepričan, da bo težje prepričati kongres, da uzakoni 35-urni delovnik, kakor pa doseči to koncesijo od delodajalcev.

BOŽIČNA VOŠČILA

Vesel Božič in srečno novo leto želi rojakom v Newcastleu in okolici!

— Ivan Ostraško z družino,
Warriewood, NSW.

Vesel Božič in srečno novo leto rojakom v Brisbanu in po vsej širni Avstraliji; Prilagam dar za p. Podržaja.

Alojz Košorok, Sydney

POZOR! POTUJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

Via Stalilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak

VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekte!

REŠENA

Navpično: 1 Olip — 2 Tirana — 3 amen — 4 van — 6 ona — 7 žepa — 8 agilen — 9 rase — 13 Alma — 14 nega — 18 Oto — 19 ara — 20 milo — 21 luka — 23 exit — 24 Asir — 25 Po — 27 Oman — 28 Sava — 29 Laos — 31 doba — 33 rat.

Vodoravno: 1 otava — 5 požar — 10 Lima — 11 nega 12 Irena — 14 napis — 15 pan — 16 Lee — 17 ale — 18 Omega — 20 Malta — 22 arena — 26 lok — 28 sol — 30 idi — 32 omara — 34 Astor — 36 avtor — 37 Anita — 38 sprat.

Rešitev poslali: Jože Grilj, Mirko Cuderman.

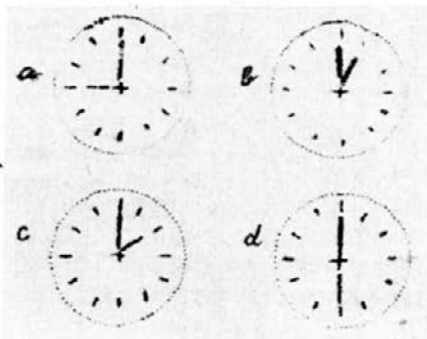
NOVE UGANKE

1. Ure

(Poslal Jože Grilj)

Vse štiri so bile navite istočasno, ustavile so se ob različnih časih. Ena je tekla 32 ur, druga 28, tretja 23, četrta 15.

Ob katerem času so bile navite? Koliko časa je tekla ura a, koliko ura b, koliko ura c in koliko ura d?

ROKOMAVHAR

Koliko drugih besed in besedice (tudi v raznih sklonih samostalnikov in spregah glagolov, pa še lastna imena povrh) je skritih v gornji besedi?

Posiljatelj uganke trdi, da jih je najmanj 135. Poskusi, koliko jih najdeš ti. Napiši in pošlji. Tisti, ki jih po poslal največ, dobi za nagrado novo izdanje sv. pisma nove zaveze. Mora pa poslati vsaj 85 besed.

Misli, December, 1962

Kako je bilo?

GINJIVO poročilo v dnevniku se je glasilo:

„Jože in Minca sta bila mož in žena. Otrok ni sta imela. Dolgo sta služila bogatemu podjetniku Mihaelu, ki je bil samec. Zelo radi so se imeli. Jože in Minca sta bila Mihaelu zelo hvaležna in sta mu želela to tudi na zunaj pokazati. Priredila sta okusno pojedino za 60 in ga povabila. Ko so pa bili med pojedino vsi najbolj židane volje, je nastal potres, strop se je udril, podsul vse navzoče in jih pobil. Prihiteli so reševalci, razkopali razvaline ter potegnili izpod njih tri mrtva trupla.“

Ko so ljudje poročilo brali, so se čudili in se spraševali, kako to? Če je potres pobil vse navzoče, kako da so našli samo tri trupla? Naslednje jutro je dnevnik povedal, da je imel s poročilom opraviti tiskarski škrt.

Ali ga najdeš?

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

£ 4-0-0: Stanko Samsa; £ 3-10-0: Fr. Valenčič, Randwick;

£ 3-0-0: Anton Gržina;

£ 2-0-0: Peter Kern, Vladimir Puc; £ 1-10-0: Štefan Vuk;

£ 1-0-0: Marija Ceinar, Jože Šiškovič, Anton Špiclin, Ivan Košak, Drago Štih, Janko Menič;

£ 0-10-0: Ludvik Kastelic, Karl Perko, Lina Grasmayr, Viljem Bauer.

Prisrčna hvala! Nujno se priporočamo za darove v SKLAD tudi v novem letu 1963.

NOVI SLOVENSKI PRAVOPIS, ki je kar začetna in impozantna knjiga, je v slovenskem tisku po vsem svetu kar hitro spremenil bralce in poslušalce v brave in poslušavce in tako dalje. Nekdo je šel celo tako daleč, da je prenarodil Avstralce v Avstravce. Takoj se je pa izkazalo, da je v tem prevelika "doslednost". Menda pa vendar ni to vzrok, da so doma v Sloveniji sedli skupaj precej številni učeni pravopisanci in dvignili protest zoper sestavljavce Pravopisa. Zahtevajo, da naj sestavljavci spet postanejo sestavljalci. Bajje bodo kmalu izdali spet nov pravopis in v njem boste vi vsi, ki to berete, spet bralci. Pa če ste dovolj brihtni in vas ne veseli, da bi se prekucovali v teh pravopisnih kolobocijah, napravite kratek proces in postanite — čitatelji!

Z Vseh Vetrov

NAD 700 SMRTI bo zapisanih ob koncu leta v prometnih nezgodah samo v državi N.S.W. Verjetno najmanj toliko v ostali Avstraliji. Ugibajo in ugibajo, kako bi napravili promet na javnih cestah bolj varen, pa se zdi, da vsi ukrepi javnih oblasti ne zaležejo dosti, če se poedini vozači ne potrudijo, da bi z večjo previdnostjo pri vožnji zmanjšali te strašne številke.

VATIKANSKI CERKVENI ZBOR je zaključil z dnem 8. decembra prvo fazo svojih zasedanj. Kako dolgo bo trajala prekinitve, ni še popolnoma dognano. Z dosedanjimi razpravami in uspehi so zadovoljni, tudi do nekaj važnih zaključkov je že prišlo, objavili jih bodo pa menda šele tedaj, ko bo celotni zbor zaključen. In kdaj bo to, je še vse pre zgodaj ugibati.

TITOVA POT V MOSKVO, ki jo je napravil zopet po sedmih letih v začetku decembra 1962, je seveda vzbudila svetovno pozornost. Koliko razpok med Moskvo in Belgradom bo zapažila, o tem bo veliko ugibanja. Mi pa zlasti ugibamo, s kakšnim "navdušenjem" gledajo na to pot Titovi prisiljeni podložniki vse od Triglava do Balkana.

SVETOVNA NAPETNOST je popustila in vojno vzdušje se je poleglo, odkar se je Hruščev ustrašil Kennedyja zaradi Kube in so kmalu nato tudi rdeči Kitajci ponudili Indiji premirje in pogajanja. Nikakor pa ni s tem rečeno, da je vsa nevarnost minila. Ko so razpoke med Moskvo in Pekingom zmerom bolj očitne, z zaupanjem gledajo na svetovni položaj tisti, ki so že delj časa napovedovali, da se bo morala Sovjetija pomiriti z Zahodom, če noče postati "satelit" rdeči Kini. Verjetno so pa to le pobožne želje. Komunisti vedo svoje.

ŠTEFANOVANJE V SYDNEYU!

ZVEČER V SREDO 26. DECEMBRA. — PADDINGTON TOWN HALL.

Več na strani 379

"OK PHOTO"

108 GERTRUDE ST., FITZROY, VIC.

Paul Nicolitch

Vsakovrstna fotografska dela: krsti, poroke, godovanja, priložnostni sestanki, igre
Jamčimo odlično izdelavo po konkurenčnih cenah.

Tel.: JA 5978

ŽE 12 LET VAM DOBAVLJA

po ugodni ceni televizijske aparate, hladilnike, električne peči in druge hišne potrebščine

JOŽE VORŠIČ

19 BELGIUH ST., AUBURN

Tel.: 649-8523

Posebne ugodnosti pred božičnimi prazniki. Plačila v gotovini ali na obroke po izredno konkurenčnih cenah.

KLUB TRIGLAV

SYDNEY

vabi na zabavo

v soboto 31. decembra ob 8 zvečer

DISPENSARY HALL

432 Parramatta Rd., Petersham

Lep sprejem in prijazna postrežba

Vsi lepo vabljeni

VICTORIA PHOTO STUDIO

144a Henley Beach Rd., Adelaide

J o s. B r e g l e c

Vse vrste moderne fotografije: poroke, gostovanja, portreti, otroci. Tudi v barvah.

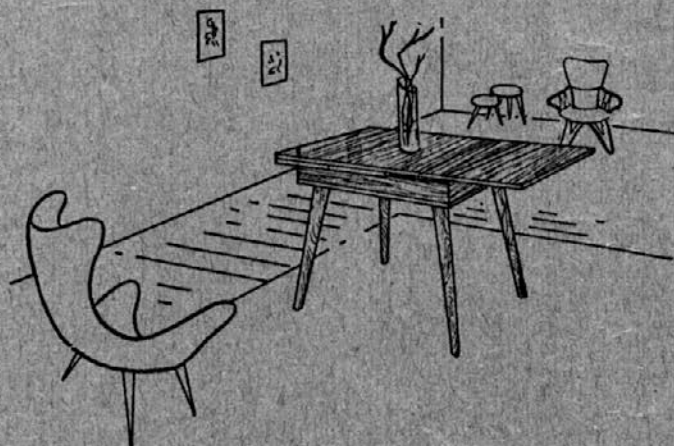
Ugodne cene in hitro delo

TEL: 576-560

HOLROYD FURNITURE CO.,
403 GUILDFORD ROAD, GUILDFORD

BOGATA IZBIRA:

Jedilne sobe
Ure vseh vrst
Spalne sobe
Televizijski in tračni aparati
Igrače vseh vrst
Namizni prti in prtličji
Aparati za britje in striženje

Aparati hladilni in sušilni
Linoleji vseh vrst
Božje slike in kipi
Importirane brušene vaze
Naslonjači in ležalni stoli

POPUST IN LAHKI POGOJI ZA ODPLAČEVANJE NA OBROKE.

REDNA POSTREŽBA, POPOLNO ZADOVOLJSTVO.

KADAR KUPUJETE POHIŠTVO, OBRNITE SE NA NAS

Tel.: 632-9951

Preproge in zavese

Otroške postelje in vozički

Radijski in gramofonski aparati

Sprejemne in samske sobe

Električni lustri in svetilke

Kuhinjske omare, mize in stoli

HIŠNIM POSESTNIKOM IN STAVBENIKOM

ZA VESTNO IN HITRO BARVANJE HIŠ IN STANOVANJ

SE OBRANITE NA SLOVENSKO PODJETJE

KOBAL BROTHERS

PAINTERS & DECORATORS

9 Simmons St., Enmore (Sydney) NSW

PETNAJSTLETNA PRAKSA VAM JAMČI ZA DOBRO OPRAVLJENO DELO KOT STE GA BILI VAJENI DOMA. CENE ZA VSA DELA PO DOGOVORU. PIŠITE NA GORNJI NASLOV ALI TELEFONIRAJTE:

51-8124 (od 7. — 8. zjutraj in po 5. popoldne)

71-9054 (od 5. do 8. zvečer)

ČE HOČETE MOJSTRSKO DELO, SE OBRNITE NA MOJSTRE! NOBENO DELO NAM NI PREMAJHNO, NOBENO PREVELIKO. NAŠE GESLO: POŠTENO DELO ZA POŠTEN DENAR!

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd)

Z A S V O J C E V D O M O V I N I

pošilja trdka

STANISLAV FRANK CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S. A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 1963 vošči
vsem naročnikom darilnih pošiljk ter prijateljem
in znacem — vsem se priporoča še za naprej

STANISLAV FRANK

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO vsem našim klientom in vsem rojakom širom po Avstraliji!

Dr. J. KOCE

Tel. 28-2311
87-3854

G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.
(196 William St., Perth, W.A.)

Tel. 28-2311
87-3854

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDAJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378